

© JKMM

Beskrivning av detaljplan

(berör plankarta nr 30-20)

30.09.2020

Kommun

Raseborg

Planens namn

Ekenäs kulturkvarter

Ändring av detaljplan

Planområde:

I planområdet ingår tomt 3 i kvarter 42 och tomt 1 i kvarter 30 i stadsdel 4 samt tillhörande gatuområden.

Utarbetad av

Raseborgs stad/FCG suunnittelu ja tekniikka Oy

Planens nummer

7777, Dnr SAMT 584/2018

Anhängiggörande

Kungörelse 6.7.2018

Behandling

Program för deltagande och bedömning: Planläggningsnämnden 20.6.2018 § 92

Arkitektävling:

17.9–20.12.2018

Planförslag:

2.3–31.3.2020

Stadsstyrelsen:

Stadsfullmäktige:

1. BASUPPGIFTER

1.1 Planområdets läge

Planeringsområdet är beläget i Ekenäs, cirka 100 meter öster om Rådhusorget, mellan Museigatan, Brunnsgatan och Gustav Wasas gata. Detaljplaneändringen gäller fastigheterna 710-4-42-3, 710-3-30-1 samt gatuområdet 710-3-9901-0.

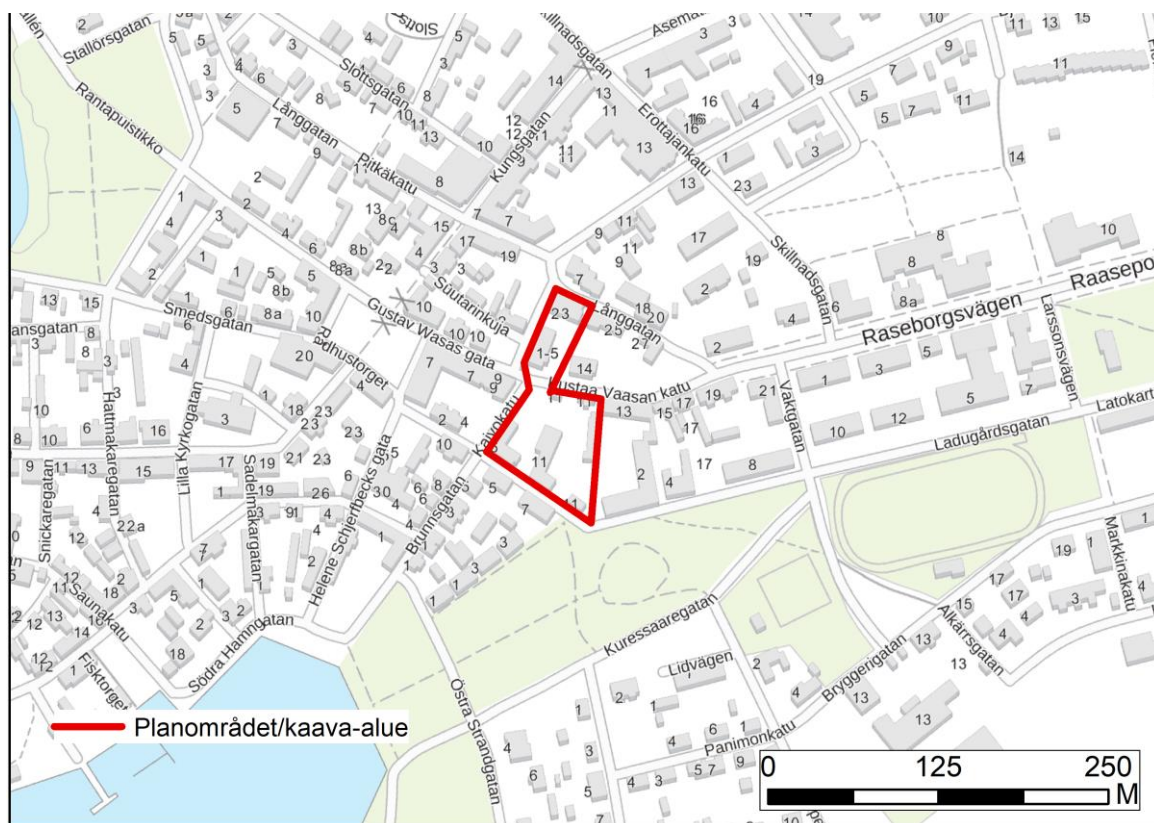

Bild 1. Planområdets gränser med rött.

1.2 Planens namn och syfte

Namnet på planen är Ekenäs kulturkvarter.

Den huvudsakliga avsikten med planen är att möjliggöra byggandet av ett kommande konstmuseum som en del av ett mer omfattande kulturkvarter i Ekenäs centrum. I samband med planen uppdateras de planmässiga målen för hela kvarteret med tanke på konstmuseumsprojektet.

1.3 Innehållsförteckning

1.	BASUPPGIFTER	2
1.1	Planområdets läge	2
1.2	Planens namn och syfte	2
1.3	Innehållsförteckning	3
1.4	Förteckning över beskrivningens bilagor	4
1.5	Förteckning över övriga dokument och bakgrundsutredningar som berör planen	4
2.	SAMMANFATTNING	4
2.1	Planprocessens skeden	4
2.2	Detaljplan	4
2.3	Genomförande av detaljplanen	4
3.	UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN.....	6
3.1	Utredning över planeringsområdets förhållanden	6
	Allmän beskrivning.....	6
	Naturmiljö	7
	Byggd miljö	7
	Samhällsteknisk försörjning	10
	Befolkning och arbetsplatser.....	10
	Markägoförhållanden	10
	Tomtindelning och fastighetsregister.....	11
3.2	Planeringssituation.....	11
3.3	Övriga utredningar som berör planen	15
4	DETALJPLANENS SKEDEN	15
4.1	Behovet av detaljplan.....	15
4.2	Påbörjande av planeringen och därtill anknutna beslut	15
4.3	Deltagande och samarbete	15
4.4	Detaljplanens mål.....	16
5.	BESKRIVNING AV DETALJPLANEN.....	17
5.1	Planens struktur	17
5.2	Uppnående av mål som berör miljöns kvalitet	20
5.3	Områdesreserveringar	21
5.4	Generalplanemässig granskning	21
5.5	Planens konsekvenser	22
5.6	Planbeteckningar och bestämmelser.....	25
5.7	Namn	25
6.	GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN	25
6.1	Planer som styr och åskådliggör genomförandet.....	25
6.2	Tidsschema för genomförandet.....	25
6.3	Uppföljning av genomförandet.....	26

1.4 Förteckning över beskrivningens bilagor

1. Plankarta med bestämmelser
2. Arkitekttävlingens material
3. Uppföljningsblankett för detaljplanen
4. Gatuplan - utkast

1.5 Förteckning över övriga dokument och bakgrundsutredningar som berör planen

- Detaljplanens program för deltagande och bedömning
- Den byggda miljön har inventerats 1992 (Asko Salokorpi: Keskustarakentaminen Tammisaarella. Raportti rakennuksista kaupunginosissa 1, 3, 5, 6).
- Mökkönen, Teemu 2002: Tammisaari - Ekenäs. Kaupunkiarkeologinen inventointi

2. SAMMANFATTNING

2.1 Planprocessens skeden

Inledning och PDB

Detaljplaneringen påbörjades på initiativ av Raseborgs stad, i enlighet med planlägningsprogrammet som godkändes av fullmäktige 10.12.2018.

Planen anhängiggjordes och PDB lades fram genom en kungörelse som publicerades i enlighet med ett beslut av Raseborgs planlägningsnämnd 6.7.2018.

Planutkast

En arkitekttävling för den nya museibygnaden ordnades 17.9–20.12.2018. Materialet från arkitekttävlingen fungerar som grund för det första skedet av planeringen.

Planförslag

Planlägningsnämnden lägger fram planförslaget. Ett informationsmöte för allmänheten ordnas om planförslaget vid behov. Avsikten är att planen ska behandlas och godkännas av stadsfullmäktige före utgången av 2019.

2.2 Detaljplan

Planeringsområdet omfattar fastighet 710-4-42-3 i den västra delen av kvarter 42, det vill säga museikvarteret och västra delen av fastighet 710-3-30-1 i kvarter 30 samt gatuområdet mellan dessa. I norr gränsar området till Gustav Wasa gata, i väst till Brunnsgatan samt Drottninggatan och i söder till Museigatan. I den gällande detaljplanen är området i kvarter 42 anvisat som ett kvartersområde för byggnader för kulturell verksamhet och museibygnader (YYM). I området är det även tillåtet att placera 400 m²vy affärsutrymmen. Den nuvarande byggrätten är 2 525,5 m²vy. Kvarter 30 är i den gällande detaljplanen anvisad som Kvartersområde för bostads-, affärs- och kontorsbyggnader. Den nuvarande byggrätten är i kvarter 30 för den delen som hör till detaljplanändringen är 1480 m²vy.

Genom följande planbestämmelse anvisas området i kvarter 42 även som ett område där miljön ska bevaras: Vid skötseln av området bör särskilt beaktas områdets historiska värde samt bevarandet av byggnader, terrängformationer och vegetation. Nybyggnation bör förbättra stadsbilden och anpassas till förefintligt byggnadsbestånd och förefintlig miljö.

En stor del av byggnaderna på tomt 3 är anvisade som byggnader som ska skyddas.

2.3 Genomförande av detaljplanen

Ekenäs kulturkvarter/Beskrivning av förslag till detaljplan 30.9.2020

Detaljplanen kan genomföras efter att den vunnit laga kraft.

3. UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN

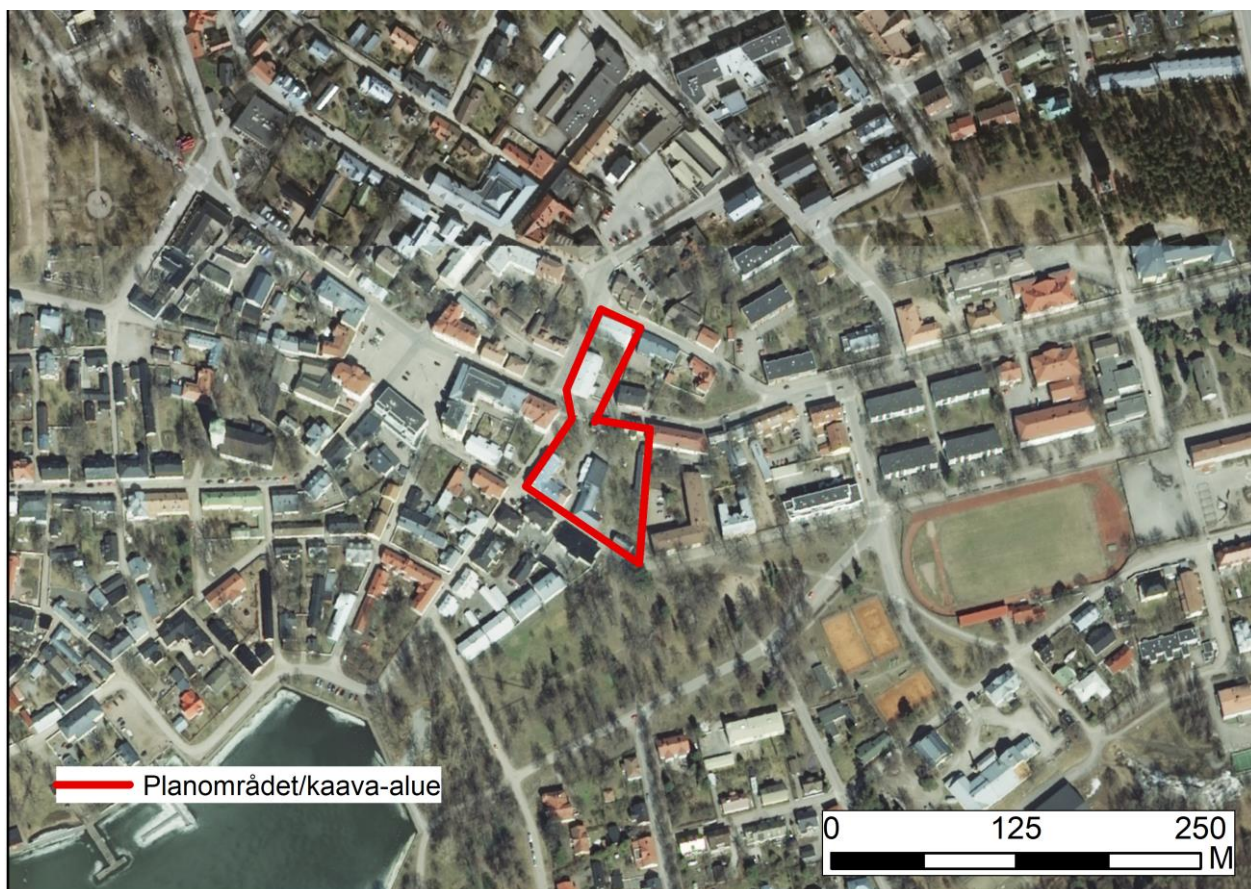

Bild 1 Flygbild över planeringsområdet. Bakgrundskarta: Lantmäteriverket.

3.1 Utredning över planeringsområdets förhållanden

Allmän beskrivning

Det område som ska detaljplaneras ligger i gamla stan i Ekenäs, cirka 100 meter öster om Rådhusstorget, mellan Museigatan, Brunnsgränd, Drottninggatan och Långgatan. Arealen för tomt 3 i planeringsområdet är 5 051 m². På tomt 3 finns i nuläget 6 separata byggnader av vilka 5 är skyddade. I planeringsområdet på tomt 1 finns i nuläget 2 byggnader.

Planområdets näromgivning består främst av lågt byggnadsbestånd från olika tidsperioder och i varierande stil, vilket är typiskt för gamla stan i Ekenäs. Det område som ska planläggas på tomt 3 hör till gamla stan i Ekenäs som är en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY). RKY-området gränsar till Gustav Wasas gata

Typiskt för området är de längs huvudgatorna placerade huvudbyggnaderna på borgartomterna samt korsande smala tvärgående sidogator som kantas av endera uthusbyggnader eller trästaket. De tomter som ligger mellan gatorna är ofta långa och smala till formen.

Sydost om planområdet ligger ett parkområde, en sportplan och en tennisplan.

På den sydvästra sidan av området ligger Ekenäs hamn och centrum. I området finns ett mångsidigt utbud av service, restauranger, caféer och butiker.

Planområdets läge i de byggda kulturmiljöerna av riksintresse, det vill säga gamla stan och hamnen i Ekenäs samt byggandet av en ny museibygnad bland de gamla byggnaderna är en utmaning i synnerhet för utformningen och kvaliteten av den nya byggnaden. Museibygnaden placeras på en betydelsefull och

synlig plats och kommer att fungera som huvudingång till museiområdet. Detta innebär att museibygnaden fungerar som stämningsskapare för de som anländer till området.

Naturmiljö

Planeringsområdet består av ett bebyggt stadslandskap. På gårdsplanen av tomt 3 finns flera fullväxta träd och andra planteringar. Kvarteren i närheten av planområdet har liknande egenskaper: I kvarteren finns träd och andra planteringar. På den sydöstra sidan av området blir omgivningen mer parkliknande.

Byggd miljö

I området finns flera byggnader som byggts under olika tidsperioder och som representerar olika stilar.

Gamla stan består främst av småhuskvarter. I närheten av Rådhusorget och Kungsgatan finns ett utbud av mångsidig specialhandel och annan service. Dagligvarubutikerna ligger på cirka 1 km:s avstånd i närheten av järnvägsstationen. Rekreationstjänster erbjuds i områdena för Stallörsparken, Skepparträdgården och Norra hamnen.

Planområdet på tomt 3 ingår i ett område som klassats som en byggd kulturmiljö av riksintresse: Gamla stan och hamnen i Ekenäs (RKY 2009).

Ekenäs museicentrum EKTA

EKTA Museum är ett museum som ligger i Ekenäs i Raseborg. Museet fungerar även som Västra Nylands landskapsmuseum. Fram till 2006 var EKTA känt under namnet Ekenäs museum som grundades 1906.

I den helhet som ligger i samma stadskvarter ingår Museihallen med de permanenta utställningarna samt Borgargården och Fotoateljén. Den permanenta utställningen "Alla tiders Raseborg" öppnades 2006. En annan permanent utställning i EKTA är "Helene Schjerfbeck's liv och konst" som presenterar bildkonstnären Helene Schjerfbeck och som öppnades 2012.

Bild 2 Den kommande huvudingången till höger. Bilden är tagen från Gustav Wasas gata.

Bild 3 Museikvarterets innergård.

Lindbladska huset

I den ena ändan av museigården ligger det blåmålade Lindbladska huset där man kan se hur en fotograf utrymmen såg ut i en småstad omkring 1950.

Det Lindbladska huset byggdes på 1730-talet ursprungligen på Gustav Vasa gatan mittemot museet. Huset fungerade på 1800-talet bland annat som urmakarnas hus och flyttades till sin nuvarande plats 1961. De nuvarande interiörerna representerar 1940-1950-tal. Huset är öppet för publiken under sommarsäsongen.

Blombergska huset

Byggnadsåret för det s.k. Blombergska huset har inte kunnat fastställas med säkerhet. Enligt de källor som finns bör huset vara byggt åtminstone år 1833, då de första anteckningarna om invånare påträffas. Huset har ställvis typiska 1700-talsdetaljer, såsom bottenplanen som för tankarna till ett militärboställe, eller fönstren mot gården med sin indelning i fyra rutor. Fönstren mot gatan däremot, med sina höga fönsterbågar indelade i sex rutor, är typiska empirefönster. Husets nuvarande stilinteriörer skapades i samband med en renovering av byggnaden på 1990-talet. Då kom det även fram rester av motsvarande ursprunglig ytbehandling.

Det Blombergska huset fungerar som ett museipedagogiskthus.

Bild 4 Staket mot Gustav Wasas gata 2005.

Borgargården och uthuslängan

Borgargården är ett trähus som varit bostad för en förmögen borgare. Från och med 1857 ägdes huset av urmakarmästaren Anders Johan Blomqvist. Från hans dotter övergick gården i Ekenäs stads ägo 1947, och sedan 1949 har huset varit hemmuseum. Den rödmyllade uthuslängan i anslutning till Borgargården byggdes 1824.

Borgargården är en gammal stadsgård med ursprungligt bostadshus i två våningar och likaså ursprunglig uthuslänga. Den gula huvudbyggnaden i två våningar är byggd på 1790-talet. Stilmässigt representerar de olika rummen gustaviansk tid, sen biedermeier och nyrokoko. Den rödmyllade uthuslängan stod färdig 1824 och inrymmer källare, drängstuga, bagarstuga, matbod, vedlider, vagnslider, stall, fähus och avträde. Gården innehades till en början av handelsborgare. År 1857 köptes gården av urmakarmästare Anders Johan Blomqvist som bodde i gården till sin död år 1908. Dottern Alfild sålde gården och en del lösöre till Ekenäs stad år 1947. Efter en varsam restaurering kunde byggnaden öppnas som museum år 1949. Borgargården är öppen under jul- och sommarsäsongen.

Museihallen

Museihallen är en byggnad som är murad i rött tegel och uppförd 1963 enligt ritningar av arkitekt Ola Hansson. En tilläggsbyggnad ritad av Kasper Järnefelt blev färdig 2005 och den inhyser EKTA:s nya permanenta utställning. I den gamla museihallen ordnas numera växlande utställningar.

Pro Artibus

Pro Artibus-stiftelsens byggnad Elverket ligger i en byggnad som tidigare ägdes av Ekenäs stad.

Bild 5 Pro Artibus-stiftelsens byggnad Elverket.

Bild 6 Byggnad från 1958 som numera ägs av Pro Artibus-stiftelsen. Den vänstra delen av byggnaden är äldst och har ritats av Hj. Åberg. Den ursprungliga byggnaden uppfördes i slutet av 1800-talet. Den mellersta delen byggdes 1911 och tillbyggnaden till höger 1958. Västra Nylands landskapsmuseums arkiv.

Museibutiken & EKTA-caféet

I museibutiken säljs textilier och plåtprodukter samt äkta hantverk i trä, keramik och glas. I butiken finns även ett utbud av lokalthistorisk litteratur och vykort.

Det lilla caféet ligger på museets innergård. På sommaren kan man sitta på terrassen som har grönskande utsikt över den lugna museigården. Caféet är öppet under museets öppettider.

Fotoateljén

Fotoateljén, det vill säga Lindbladska huset, presenterar en fotografers arbetsutrymmen från 1950-talet. Byggnaden är från 1730-talet och flyttades till sin nuvarande plats 1961. I huset finns fotografen Harry Holmströms ateljé, mörkrum samt en butik som sålde fotograferingsutrustning. I utrymmena visas även gamla kameror.

Kvarter 30

Byggnaderna på tomt 1 i kvarter 30 är 2 och 3 våningar höga. Byggnaderna är bostadshöghus vars fasadmaterial är tegel. I den södra byggnaden, som gränsar till Gustav Wasas Gata, finns det i våningen som är på gatunivå småskalig affärsverksamhet.

Samhällsteknisk försörjning

Området har anslutits till stadens vatten- och avloppsledningsnät. I området finns också fjärrvärmenät och underjordiska datakablar.

Befolkning och arbetsplatser

I området ordnas museiverksamhet av museet EKTA och Pro Artibus-stiftelsen i kvarter 42. I anknytning till museiverksamheten upprätthåller EKTA ett litet café, en museibutik samt Ekenäs turistinfo. I kvarter 42 finns inga fasta invånare.

På den delen av kvarter 30 som hör till planeringsområdet finns två bostadsvåningshus. I den södra av dessa finns det i våningen som är på gatunivå småskalig affärsverksamhet.

Markägförhållanden

Planområdet ägs av Raseborgs stad.

Tomtindelning och fastighetsregister

Alla tomter ingår i Raseborgs stads fastighetsregister.

3.2 Planeringssituation

Riksomfattande mål för områdesanvändningen

De riksomfattande målen för områdesanvändningen styr markanvändningsplaneringen på nationell nivå och fungerar som anvisningar för mer detaljerad planering. Avsikten med de riksomfattande målen för områdesanvändningen är att för sin del stödja och främja de allmänna målen i markanvändnings- och bygglagen och att uppnå de mål för planeringen av områdesanvändningen som fastställs i lagen. De mest centrala av dessa mål är hållbar utveckling och en god levnadsmiljö.

Planområdet ingår i ett område som klassificerats som en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009). RKY är en inventering som gjorts av Museiverket och som med statsrådets beslut tagits med som en sådan inventering av den byggda kulturmiljön som avses i de riksomfattande målen för områdesanvändningen från och med 1.1.2010.

Statsrådets beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen från 14.12.2017 trädde i kraft 1.4.2018. Beslutet förutsätter att värden i värdefulla kulturmiljöer av riksintresse, naturarvets värden, objektens regionala mångfald och tidsmässiga skikt tryggas i landskapsplaneringen och i kommunernas planläggning samt i statliga myndigheters verksamhet. Enligt de riksomfattande målen för områdesanvändningen grundar sig helheten av den finländska kulturmiljön på riksomfattande inventeringar som utförts av myndigheter och som berör värdefulla landskapsområden av riksintresse, byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY) och arkeologiska objekt av riksintresse.

Landskapsplanen

Nylands landskapsplan fastställdes av miljöministeriet 8.11.2006. I Västra Nylands område har planen senare kompletterats enligt följande:

Etapplandskapsplan 1, lagkraftig 2012:

- avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt
- områden för stenmaterials försörjning
- motorsport- och skjutbanor
- trafikdepåer och -terminaler
- omfattande enhetliga skogsbruksområden

Etapplandskapsplan 2, lagkraftig 2016:

- en fungerande och hållbar samhällsstruktur
- ett trafiksystem som stödjer strukturen
- handelns servicenät
- ett byanät på landskapsnivå

Etapplandskapsplan 4, lagkraftig 2017:

- näringar och innovationsverksamhet
- logistik
- vindkraft
- grönstruktur
- kulturmiljöer

I sammanställningen av de fastställda landskapsplanerna berörs planeringsområdet av följande beteckningar och bestämmelser:

- Område för centrumfunktioner, regioncentrum
- Område för tätortsfunktioner
- Kulturmiljö av riksintresse
- Byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009)

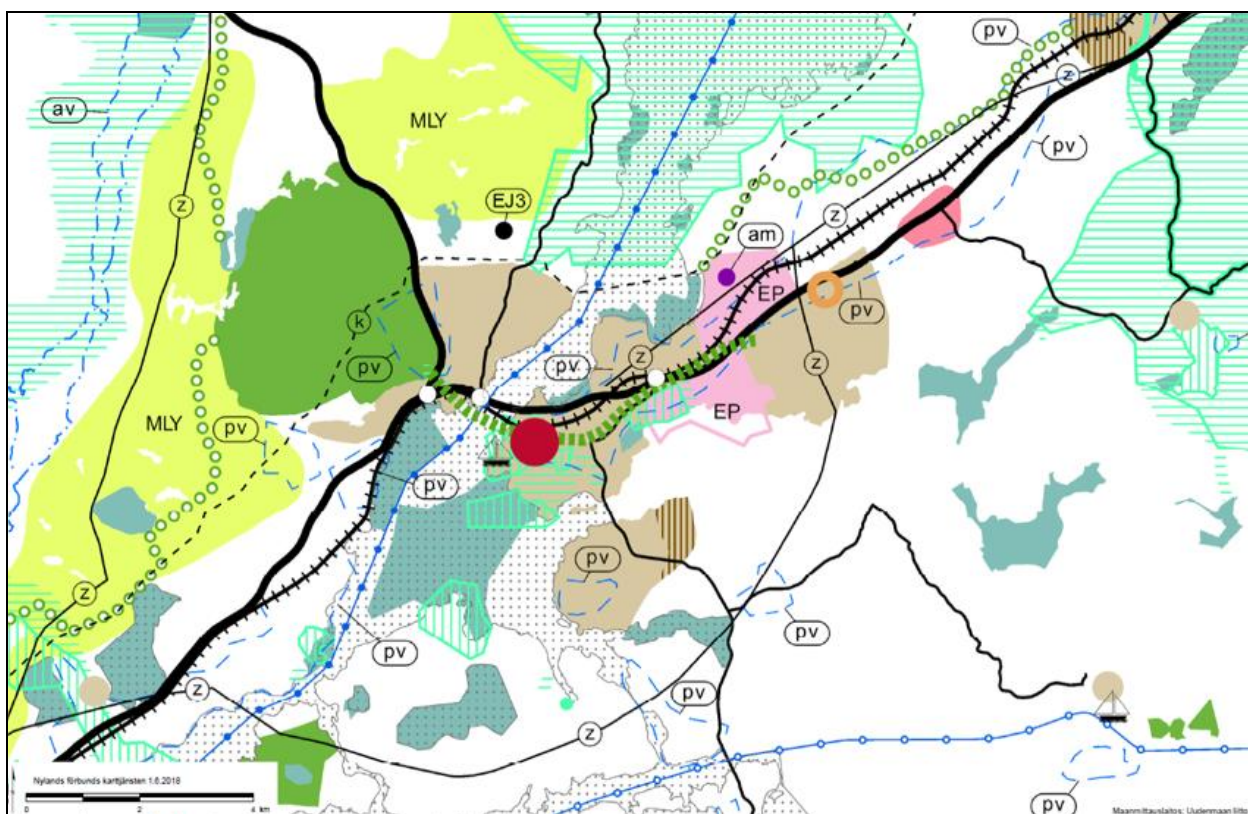

Bild 7 Sammanställning av landskapsplanerna 2017.

Nylandsplanen 2050

Då Nylandsplanen träder i kraft ersätter planen de gällande landskapsplanerna i Nyland, med undantag av lösningen för vindkraft i etapplandskapsplanen 4 och landskapsplanen för Östersundomområdet.

Nylandsplanen består av etapplaner för tre regioner, och i dem svarar man på de olika regionernas specifika behov. Planer utarbetas för Helsingforsregionen, östra Nyland och västra Nyland.

Nylands strukturöversikt är den styrande bakgrundsvisionen för de regionala etapplanerna. Översikten för Nyland omfattar hela landskapet och den ger en bild av Nylands regionstruktur år 2050.

Landskapsfullmäktige godkände planen vid sitt möte den 25 augusti 2020. Avsikten är att landskapsstyrelsen fattar beslut om planens ikraftträdande i slutet av år 2020

Planområdet hör i sin helhet till Västra Nylands etapplandskapsplan. I Västra Nylands etapplandskapsplan berörs planeringsområdet av följande beteckningar och bestämmelser:

- Område för centrumfunktioner, regioncentrum
- Område för tätortsfunktioner
- Kulturmiljö av riksintresse
- Byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009)

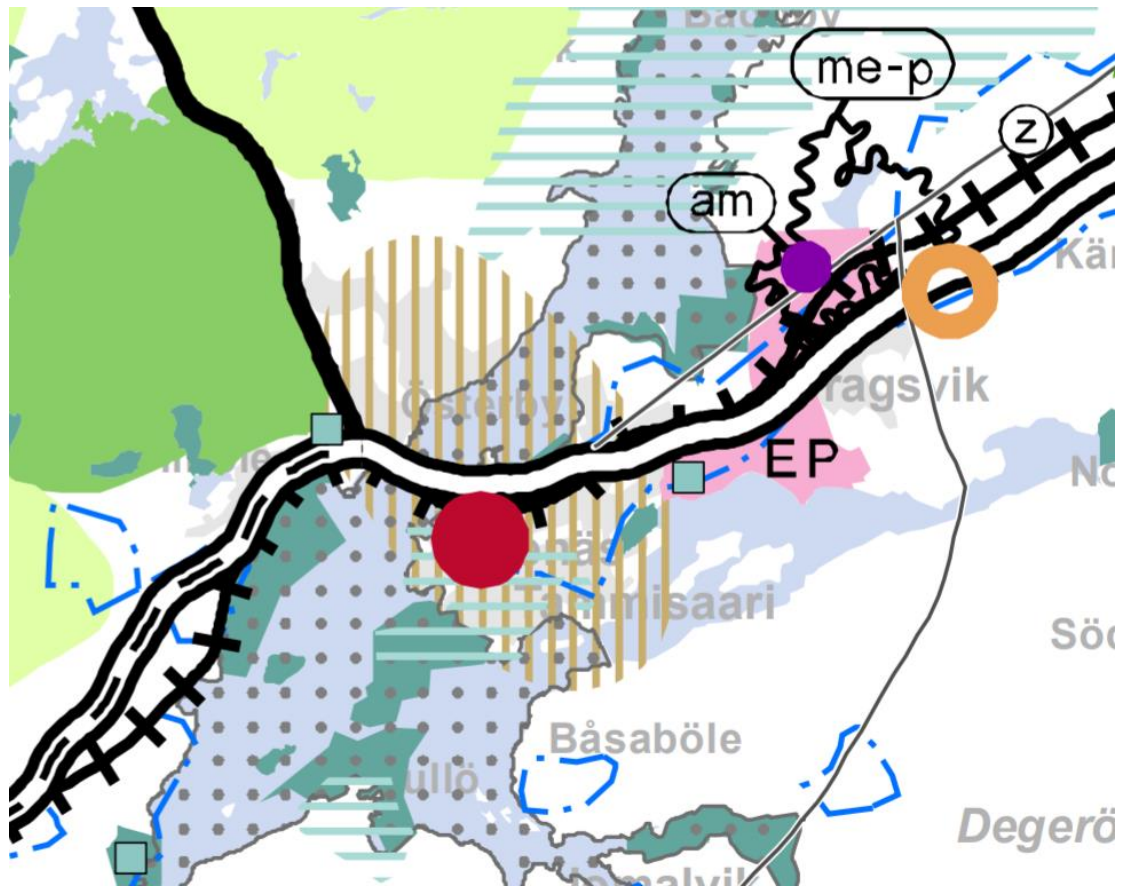

Bild 8 Utdrag ur den av landskapsfullmäktige godkände Västra Nylands etapplandskapsplan.

3.3 Övriga utredningar som berör planen

- Detaljplanens program för deltagande och bedömning
- Den byggda miljön har inventerats 1992 (Asko Salokorpi: Keskustarakentaminen Tammisaarella. Raportti rakennuksista kaupunginosissa 1, 3, 5, 6).
- Mökkönen, Teemu 2002: Tammisaari - Ekenäs. Kaupunkiarkeologinen inventointi

Grundvattnets nivå har under planlägningsprocessen uppmäts med ett kontrollrör i YYM-kvarterets norra del. Den uppmätta grundvattennivån är enligt mätningen på nivå +1,49 (N2000). Detta gör det möjligt att följa med grundvattnets nivå i förhållanden till nybyggets grundkonstruktioner.

4 DETALJPLANENS SKEDEN

4.1 Behovet av detaljplan

På grund av den museibyggnad som planeras i området finns det ett behov av att uppdatera detaljplanen så att den motsvarar områdets nuvarande och kommande verksamhet.

4.2 Påbörjande av planeringen och därtill anknutna beslut

Arbetet med detaljplaneändringen har påbörjats på Raseborgs stads initiativ i enlighet med planlägningsprogrammet som godkänts av stadsfullmäktige. I programmet går projektet under namnet Ekenäs kulturkvarter/Tammisaaren kulttuurikorteli, detaljplan (7777).

4.3 Deltagande och samarbete

Intressenter till planen är enligt 62 § i markanvändnings- och bygglagen invånare, sammanslutningar och företagare i planeringsområdet samt alla vars boende, arbete och andra förhållanden avsevärt kan påverkas av planen samt myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planeringen.

Intressenter är åtminstone följande:

- Markägare och markarrendetagare i området och i angränsande områden
- Invånare, företag och föreningar i området och i dess omedelbara närhet
- Alla stadens invånare när det gäller stadsbilden, trivseln och utvecklingen i Ekenäs centrum

Regionala myndigheter

- NTM-centralen i Nyland
- Nylands förbund
- Västra Nylands räddningsverk
- Västra Nylands polisinrättning
- Museiverket

Stadens myndigheter

- Miljö- och byggnadsnämnden
- Tekniska nämnden
- Miljöhälsovården
- Bildningsnämnden
- Fritidsnämnden
- Raseborgs Vatten
- Ekenäs Energi

Övriga aktörer

- Karis Telefon Ab
- Elisa Oyj
- TeliaSonera Finland Oyj
- Företagarna i Raseborg rf
- Ekenäs centrumförening

Deltagande

Intressenterna har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma planläggningens konsekvenser och framföra sin åsikt om utkastet samt lämna in anmärkningar mot detaljplaneförslaget.

Anhängiggörandet av planen, programmet för deltagande och bedömning och möjligheten att påverka planläggningen har kungjorts i lokaltidningarna 6.7.2018 (Västra Nyland på svenska och Etelä-Uusimaa på finska) och på Raseborgs stads webbplats (www.raseborg.fi). Programmet för deltagande och bedömning har skickats till de markägareintressenter som staden känt till och lagts fram för påseende på Raseborgs planläggningsenhet på adressen Raseborgsvägen 37, 10650 Ekenäs, och på stadens webbplats under hela planläggningens gång.

Detaljplaneförslaget läggs fram offentligt under minst 30 dagar på stadens webbplats och på planläggningsenheten. Under framläggandet har intressenterna och stadsborna möjlighet att framföra en skriftlig anmärkning mot förslaget. Ett öppet informationsmöte ordnas vid behov i förslagsskedet. Under arbetet gång ordnas även vid behov separata förhandlingar med invånare, markägare och andra intressenter.

Myndighetssamarbete

Berörda myndigheter har informerats om anhängiggörandet av planen genom programmet för deltagande och bedömning.

Under framläggandet av planen begärs utlåtanden från berörda myndigheter i enlighet med 28 § i markanvändnings- och byggförordningen.

4.4 Detaljplanens mål

Detaljplanens huvudsakliga mål är att möjliggöra byggandet av en ny museibygnad i planområdet och på så sätt skapa ett enhetligt kulturkvarter genom Pro Artibus-stiftelsen, EKTA-museet och den nya museibygnaden.

Utöver allmänna mål på de högre plannivåerna uppställs följande mål för ändringen av detaljplanen för kulturkvarteret:

- Att skapa ett enhetligt kulturkvarter genom Pro Artibus-stiftelsen, EKTA-museet och den nya museibygnaden
- Att justera parkeringen och trafiklösningarna i området
- Att förstärka rollen för Ekenäs gamla centrumområde som ett mångsidigt område för boende, service och näringsverksamhet.
- Att garantera byggande av hög kvalitet och ställa krav på anpassningen av byggnaden till den byggda kulturmiljön. Byggnadens synliga läge gör att den är stämningsskapande och ger ett första intryck för de som anländer till museiområdet.

Det är inte möjligt att anvisa nya allmänna parkeringsområden till planeringsområdet. Det behov av bilplatser som uppstår genom tilläggsbyggandet kan emellertid uppfyllas genom att utnyttja existerande allmänna parkeringsplatser i närområdet. På under 500 meters avstånd finns cirka 220 sådana platser och på 500-800 meters avstånd finns det ytterligare 450 parkeringsplatser. Användningsgraden av dessa platser ökar inte märkbart genom planändringen.

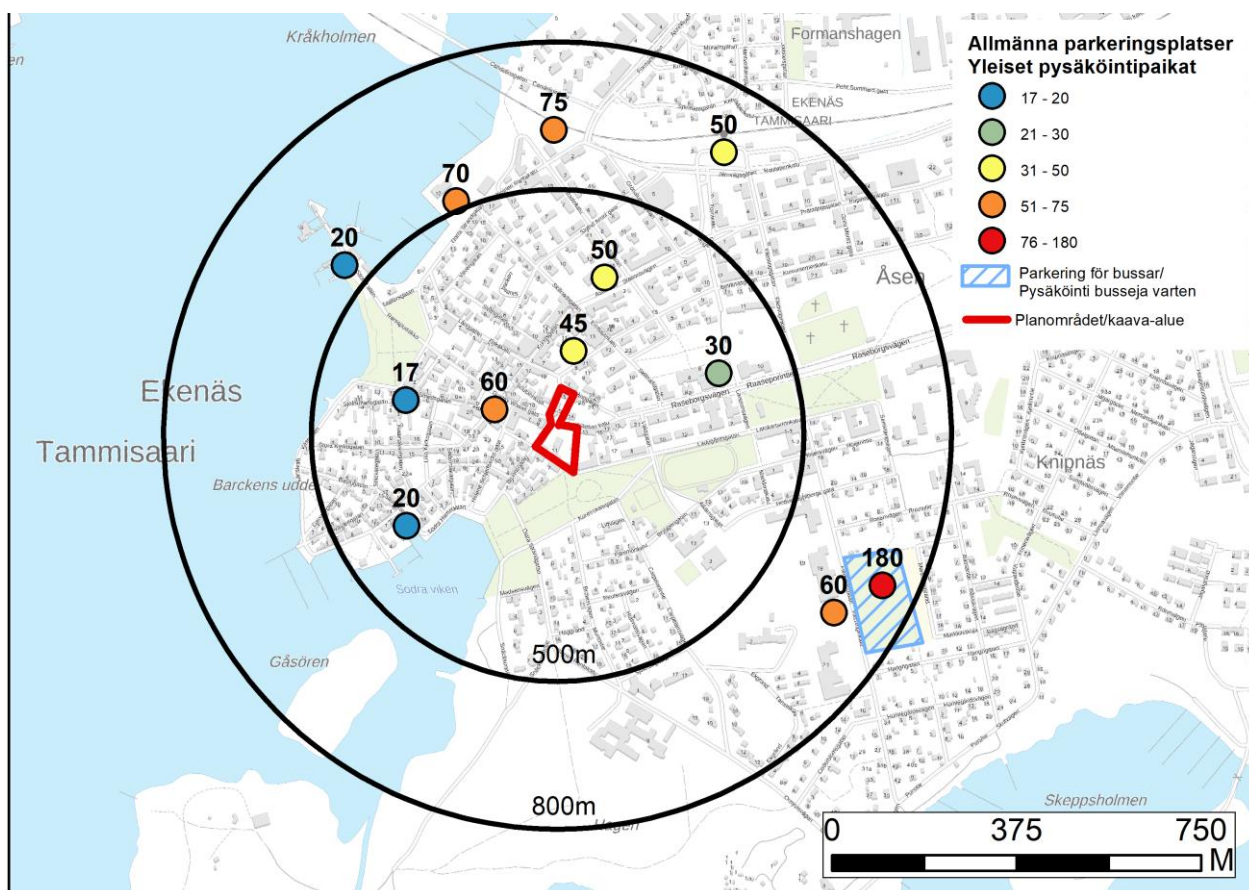

Bild 10 Allmänna parkeringsområden i närheten av planeringsområdet.

5. BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

5.1 Planens struktur

De preliminära utkasterna och illustrationerna för det förslag som vunnit arkitekttävlingen fungerar som bakgrundsmaterial för planeringen av området.

Den nya museibyggnaden anvisas till det nordvästra hörnet av kvarter 42. På Brunnsгатans sida ligger byggnaden vid tomtens gräns. Mot Gustav Wasas gata ligger byggnaden i det nuvarande gatuområdet och av denna orsak ska tomten utvidgas med cirka 30 m². Detta garanterar ett synligt och framträdande läge samt direkt sikt till den nya museibyggnaden från Rådhusorget.

Planområdet anvisas på tomt 3 som ett YYM-område. Den sammanlagda byggrätten som anvisas till tomt 3 är 4120 m²vy. Av detta anvisas 1800 m²vy för den nya museibyggnaden. För den nya museibyggnaden anvisas ny byggnadsyta samt område för underjordiska utrymmen (ma 350). Det högsta tillåtna våningstalet för museibyggnaden är två våningar. På tomten reserveras två parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning samt en parkeringsplats för gårdskarlar. Parkeringen för besökare och anställda ordnas genom befintliga offentliga parkeringsplatser utanför området.

Beteckningarna för befintliga skyddade byggnader samt byggnadsytorna och våningstalen för befintliga byggnader anvisas i enlighet med den gällande planen.

Bild 11 Situationsplan för det föreslagna byggandet. Delarna till den nya museibyggnaden visas med rosa färg. © JKMM

Bild 12 Visualisering av det föreslagna byggandet. Vy från Gustav Wasas gata. © JKMM

Dimensionering

För den nya museibyggnaden anvisas en ny byggrätt på totalt 4120 m²vy till tomt 3. Av detta anvisas 1800 m²vy för den nya museibyggnaden. Byggrätten ökar därmed med 1 594,5 m²vy. Den nuvarande byggrätten på tomten är 2 525,5 m²vy.

Till tomt 1 anvisas en byggrätt på 1 480 m²vy enligt den gällande planen.

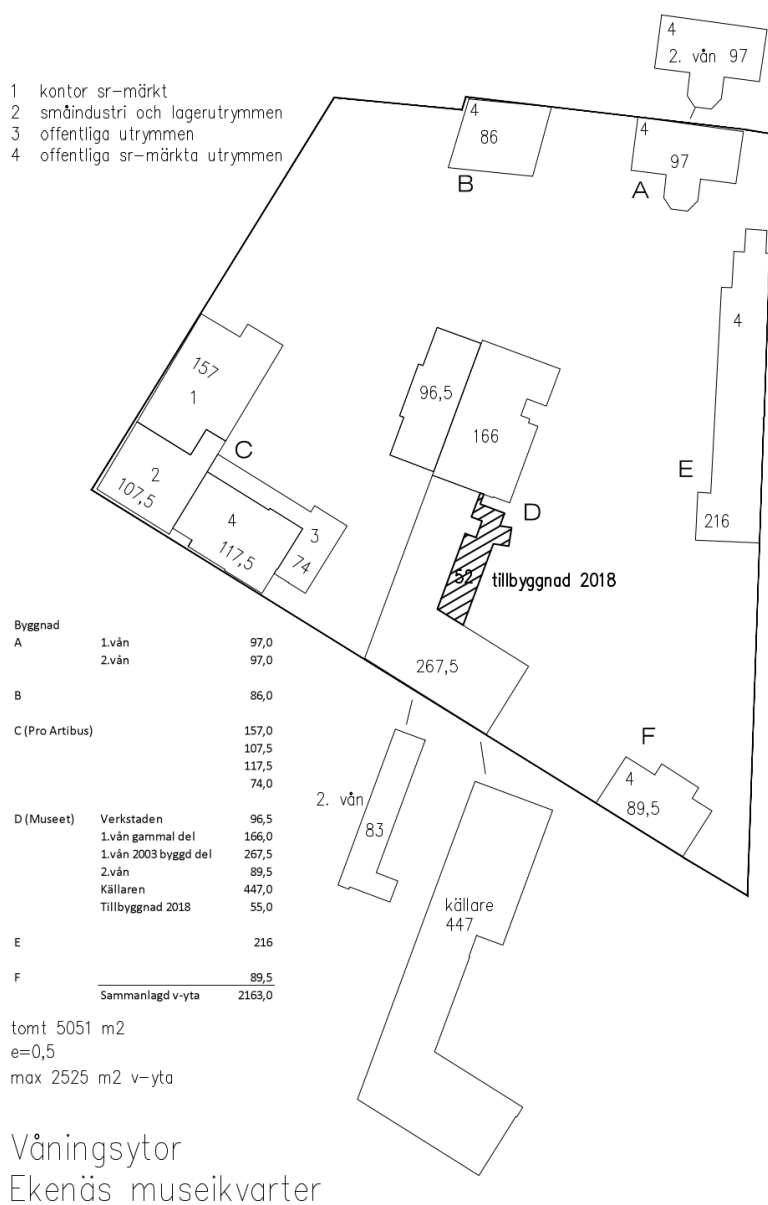

Bild 13. Raseborgs stads utredning över förbrukade byggnadsytor 2018.

Trafik

Kvarter 42 utvidgas cirka 30 m² till gatuområdet. Detta orsakar förändringar för promenadrutterna vid museikvarteret. Tomt 1 i kvarter 30 minskar med ca 30 m² i dess södra del då et området ansluts till gatuområdet. I övrigt förblir trafikarrangemangen i området oförändrade och planläggningen orsakar inget förändringsbehov när det gäller trafiken.

Parkering

Behovet av parkeringsplatser kommer att öka i och med att den nya museibyggnaden innebär att antalet besökare ökar.

Ekenäs kulturkvarter/Beskrivning av förslag till detaljplan 30.9.2020

Parkeringen för besökarna i området ordnas huvudsakligen genom befintliga parkeringsområden. Största delen av parkeringen riktas till Rådhusstorget. Utöver detta utnyttjas vid behov även befintlig parkering längs gatorna samt allmänna parkeringsområden.

En parkeringsficka för bussar finns längs Gustav Wasas gata utanför planområdet, på den västra sidan av korsningen mellan Brunnsgatan och Gustav Wasas gata. Bussparkering ordnas på den så kallade marknadsplanen, en sandplan som ligger cirka 800 meter från planområdet.

På tomt 3 i planområdet ska det reserveras två parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning samt en parkeringsplats för gårdskarlen. Det antal parkeringsplatser som anvisas till tomt 3 i planen är 18. Obligatoriska parkeringsplatser kan anvisas till allmänna platser. Vid tomt 1 sker inga förändringar beträffande parkeringen.

Arbetsplatser

De nuvarande arbetsplatserna i planområdet på tomt 3 finns inom Pro Artibus-stiftelsen och EKTA-museet samt inom verksamhet som anknyter till dem. På tomt 1 finns olikartad småskalig affärsverksamhet samt en restaurang. Då planen har genomförts i sin helhet möjliggör den att denna verksamhet effektivteras ytterligare i framtiden.

Skyddsobjekt

I området för detaljplanen finns sammanlagt fem skyddade byggnader på tomt 3. Byggnaderna är byggda i trä och representerar olika tidsperioder.

I planen anvisas dessa byggnader följande skyddsbezeichnungar (sr-1):

Byggnad som skall skyddas. Byggnad med viktig allmän betydelse för bevarandet av stadsdelens historiska och arkitektoniska helhetsvärde. Byggnaden får inte rivas. Renoverings- och ändringsåtgärder samt ändring av byggnads användningsändamål skall vara sådana, att byggnadens ur stadsbildens synvinkel betydelsefulla karaktär bevaras. Särskilt vid fasadrenoveringar skall användas originalmaterial eller material som motsvarar dessa. Om byggnad förstörs eller försvinner bör för nybyggnad utgångspunkten vara den situation som detaljplanen anvisar både beträffande läge och byggnadsrätt.

Genom planen skyddas också den del av museihallen som planerats på 1960-talet av Ola Hansson med följande skyddsbezeichnung (sr-2):

”Byggnad som skall skyddas. Arkitektoniskt, kulturhistoriskt och för stadsbilden särskilt värdefull byggnad som ska bevaras.

Byggnad eller del därav får inte rivas. På byggnaden eller delar därav får inte utföras sådana reparations-, ändrings- eller tilläggsarbeten som minskar byggnadens, fasadens eller yttertaketets historiska eller stadsbildmässiga värden eller ändrar de arkitektoniska särdragen”

Fornminnen

På planeområdet finns ett fast fornminne, Tammissaaren vanha asemakaava-alue (1000007477), som är på plankartan anvisat som sm-område. Tomt 1 i kvarter 30 (AL-området) är i sin helhet inom detta sm-område medan nordvästra kanten av tomt 3 i kvarter 42 (YYM-området) ligger inom sm-området. För sm-området anvisas följande planbestämmelse:

”Fast fornlämning som är skyddad enligt lagen om fornminnen (295/63). För bygg- gräv eller schaktningsarbeten som berör området skall utlåtande av Museiverket begäras.”

5.2 Uppnående av mål som berör miljöns kvalitet

För nybyggnation utfärdas planbestämmelser som har som syfte att trygga stadsbilden i gamla stan. Nybyggnationen kompletterar den byggda miljön och anpassas till den gamla stadsmiljön. På grund av särdragen i gamla stan styrs nybyggnationen förhållandevis noggrant genom detaljplanens bestämmelser.

Genom att anvisa mer bygg rätt för den nya museibygnaden stödjer man även en fortsatt och effektiv användning av de befintliga byggnaderna då man skapar en sammanhållen helhet av området.

5.3 Områdesreserveringar

Kvartersområden

Kvartersområde för byggnader för kulturell verksamhet och museibygnader (YYM):

I planförslaget anvisas byggnadsyta för en museibygnad. I byggnadsytan för den nya museibygnaden ingår även underjordiska utrymmen som förenar den nya museibygnaden med de befintliga museibygnaderna. Avsikten är att skapa ett enhetligt byggnadsbestånd i området vars huvudsakliga användningsändamål är musei- och kulturverksamhet.

Planbestämmelsen för området lyder enligt följande:

Kvartersområde för byggnader för kulturell verksamhet och museibygnader. I området kan även placeras 400 m²vy affärsutrymme.

Genom följande planbestämmelse (/s) anvisas tomt 3 även som ett område där miljön ska bevaras:

Vid skötseln av området bör särskilt beaktas områdets historiska värde samt bevarandet av byggnader, terrängformationer och vegetation. Nybyggnation bör förbättra stadsbilden och anpassas till förefintligt byggnadsbestånd och förefintlig miljö. (/s)

Till området vid tomt 3 anvisas 4120 m²vy byggrätt, och det största tillåtna våningstalet på denna tomt är två (II). Vid tomt 1 konstateras att situationen motsvarar den gällande planen med en byggrätt på 1 480 m²vy. Det högsta tillåtna våningstalet är tre (III).

Till kvartersområdet anvisas två parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning samt en parkeringsplats för gårdskarlar.

Befintliga skyddsbebyggelser (sr-1) samt byggnadsytorna för de befintliga byggnaderna konstateras motsvara den gällande planen. Genom beteckningen sr-1 skyddas och bevaras områdets arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Ett fast fornminne (sm) har anvisats enligt den gällande planen med en liten korrigering till dess avgränsning med följande planbestämmelse:

"Fast fornlämning som är skyddad enligt lagen om fornminnen (295/63). För bygg- gräv eller schaktningsarbeten som berör området skall utlåtande av Museiverket begäras."

Det område som reserverats för parkeringsplatser på tomt 1 anvisas på samma sätt som kvartersområdet för bostads-, affärs- och kontorsbyggnader (AL) på samma tomt, enligt den gällande planen.

5.4 Generalplanemässig granskning

I området saknas helt en generalplan och av denna orsak har en generalplanemässig granskning gjorts i samband med ändringen av detaljplanen.

Generalplanemässig granskning

<i>Vid utarbetandet av en generalplan ska följande beaktas:</i>	I detaljplanen beaktas följande innehållskrav för en generalplan:
1) en fungerande, ekonomisk och ekologiskt hållbar samhällsstruktur;	Planen stöder användningen av områdets funktioner och byggnader i framtiden.
2) den befintliga samhällsstrukturen ska utnyttjas;	Planen förtätar den befintliga samhällsstrukturen. I bruktagandet av området förutsätter inga insatser beträffande infrastruktur. Gatunätet är byggt och likaså kommunalteknik som området ansluts till. Förtätningen av samhällsstrukturen sker inom gränserna för ett

	område som ska förtätas enligt landskapsplanen.
3) behov i samband med boende och tillgång till service;	Den musei- och kulturverksamhet som anvisas i planen ligger i närheten av offentlig service, affärsbyggnader och bostäder. Planen förbättrar utbudet av musei- och kulturtjänster i Ekenäs tätortsområde.
4) möjligheter att ordna trafik, i synnerhet kollektivtrafik och lätttrafik, samt energi- och vattenförsörjning och avfallshantering på ett sätt som är ändamålsenligt med tanke på miljöns, naturtillgångarnas och ekonomins hållbarhet.	Detaljplaneområdet har ett fördelaktigt läge i förhållande till trafiknätet. Området ligger i ett verksamhetsområde för vatten- och avloppsnetet och området kan anslutas till fjärrvärmenätet. Avfallshanteringen kan ordnas på ett effektivt sätt.
5) möjligheter till en trygg och hälsosam levnadsmiljö som är balanserad med tanke på olika befolkningsgrupper;	I planen anvisas musei- och kulturverksamhet till Ekenäs centrum och den stöder en balanserad levnadsmiljö. Avsikten är att stöda stadsbilden och miljöns kvalitet genom detaljerade bestämmelser som styr byggnadssättet.
6) Verksamhetsbetingelser för kommunens näringsliv;	Planändringen möjliggör ett sammanhållet kulturkvarter i Ekenäs centrum. Det nya, tätbebyggda och sammanhållna museikvarteret ökar antalet besökare i Ekenäs centrum, vilket för sin del förstärker verksamhetsbetingelserna för företag och olika typer av service.
7) miljöolägenheter ska minskas;	Genom att förtäta museikvarteret som ligger längs goda trafikförbindelser är det möjligt att uppnå en effektiv samhällsstruktur.
8) den byggda miljön, landskapet och naturvärdena ska vårdas samt	Genom planen stöds bevarandet av den byggda miljön och dess kommande användning. Genom detaljerade bestämmelser tryggas nybyggnation som passar in i stadsbilden.
9) det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation.	Planen innebär inga förändringar för nuvarande rekreationsområden.

5.5 Planens konsekvenser

De konsekvenser som genomförandet av detaljplanen orsakar bedöms som en del av planeringen. Avsikten med konsekvensbedömningen är att stödja planeringen, deltagandet, växelverkan och beslutsfattandet. De utredningar som ska utarbetas enligt 1 § i markanvändnings- och byggförordningen ska tillhandahålla uppgifter som är tillräckliga för att det ska vara möjligt att bedöma de direkta och indirekta konsekvenser som genomförandet av planen orsakar för:

- människornas levnadsförhållanden och livsmiljö
- jordmånen och berggrunden, vattnet, luften och klimatet
- växt- och djurarter, naturens mångfald och naturtillgångarna
- region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin samt
- trafiken, i synnerhet kollektivtrafiken
- stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön
- boendemiljön.

Konsekvenserna bedöms i detaljplanens olika planeringsskeden, baserat på utredningar och annat material som produceras i samband med planeringsarbetet. Konsekvensbedömningen görs som en

expertbedömning i samarbete med stadens övriga myndigheter och baserat på bakgrundsutredningar, begärda utlåtanden och förhandlingar.

Konsekvenser för stadsbilden och stadsstrukturen

Det område som ska detaljplaneras består för tomt 3 av en byggd kulturmiljö. Nybyggnaden ligger i den nordvästra kanten av tomten, vid korsningen mellan Brunnsgatan och Gustav Wasas gata. Vid Brunnsgatan är byggnaden placerad vid tomtgränsen mot gatan.

Genom att på ett naturligt sätt kopplas till det befintliga byggnadsbeståndet utan att dominera över de befintliga värdefulla byggnaderna smälter museibygnaden in i omgivningens byggnadsbestånd på ett naturligt sätt. Nybyggnaden avviker dock i stadsbilden och har genom detta konsekvenser på stadsbilden och för miljön i kulturkvarterets innergård museum. Genom detaljerade planbestämmelser säkerställs även att byggandet är av hög kvalitet och på så sätt att konsekvenserna för stadsbilden och stadsstrukturen är måttliga. Av samma orsak är även konsekvenserna för den byggda miljön av riksintresse (RKY) måttliga. De konsekvenser som uppstår kan motiveras med byggnadens funktion som museum.

Bild 14 Flygbild över planområdet. Johan Ljungqvist – multifoto.fi

I tävlingsbidraget beskrivs projektets konsekvenser för stadsbilden enligt följande:

”Nybyggnaden ska anslutas till helheten på ett försiktigt sätt så att den framträder på ett lämpligt sätt utan att dominera över övriga värdebyggnader. Byggnadens utformning ska vara tidlös och samtidigt modern och på ett naturligt sätt ansluta till omgivningens byggnadsbestånd och skapa ett nutida skikt på platsen.

Sociala konsekvenser

Den nya museibygnaden skapar ett nytt sammanhållet kulturkvarter. Den nya kulturhelheten förbättrar områdets funktion och ökar besökarna i kulturkvarteret, vilket kan anses ha en positiv effekt på möjligheterna att bevara och förbättra servicen i området.

Konsekvenser för trafiken

Den föreslagna nya museibygnaden kommer att föra med sig fler besökare till området, vilket kommer att öka behovet av parkering. Trafikarrangemangen kommer emellertid inte att ändras märkbart i planen, och den befintliga offentliga parkeringen i området är tillräcklig för att stödja ett ökande antal besökare. Den parkeringsficka utanför planområdet som anvisas för besökare som anländer med buss betjänar större besökarmängder. Den nuvarande tomten utvidgas delvis till gatuområdet i den gällande planen, vilket innebär att de nuvarande lätttrafikförbindelserna kommer att förändras.

Störningsfaktorer i miljön

Genomförandet av denna plan orsakar inga större förändringar för dessa konsekvenser.

Särskilda konsekvenser för barn

UNICEF Finland har beviljat staden Raseborg erkännandet Barnvänlig kommun 11.12.2015 och 17.1.2018. För erkännandet har staden förverkligat UNICEFs modell för en barnvänlig kommun. Målet för modellen är att främja exempelvis bedömningen av konsekvenserna för barn och barnens medverkan i beslutsfattandet. Med tanke på detta bedöms i planbeskrivningen utöver andra konsekvenser även särskilda konsekvenser för barn.

I planens beredningsskede ordnades ett konstprojekt. Projektet riktades till barn och unga i enlighet med UNICEF:s modell för en barnvänlig kommun.

Enligt UNICEF:S modell för en barnvänlig kommun:

I en barnvänlig kommun förverkligas barnens rättigheter i vardagen för varje person under 18 år. I praktiken innebär detta till exempel att

- Kommunen främjar barnens rättigheter i beslutsfattandet, administrationen och servicen.
- Barn- och ungdomspolitiken styrs av FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnens och ungdomarnas kännedom om sin egen vardag och bedömningen av konsekvenserna för barn påverkar kommunens beslutsfattande. Barnens rätt till en tillräcklig andel av samhällets resurser syns i kommunens budget.
- Barnen är jämlika invånare i kommunen. Barnen planerar, bedömer och utvecklar servicen. Varje barn har lika möjligheter att delta.
- Barn och unga får information om barnets rättigheter. Barn och ungdomar får mod att verka i medborgarsamhället och upplever att de är värdefulla medlemmar i närgemenskapen.

5.6 Planbeteckningar och bestämmelser

Planbeteckningarna och -bestämmelserna framkommer på plankartan och de behandlas även under punkt 5.1 Planens struktur.

5.7 Namn

Planen ger inte upphov till några nya namn.

6. GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN

6.1 Planer som styr och åskådliggör genomförandet

I samband med byggandet följs utöver planens bestämmelser även lagstiftning och Raseborgs stads byggnadsordning i tillämpliga delar.

6.2 Tidsschema för genomförandet

Planen kan genomföras efter att den vunnit laga kraft.

6.3 Uppföljning av genomförandet

Staden svarar för uppföljningen av genomförandet av planen.

Utarbetad av:

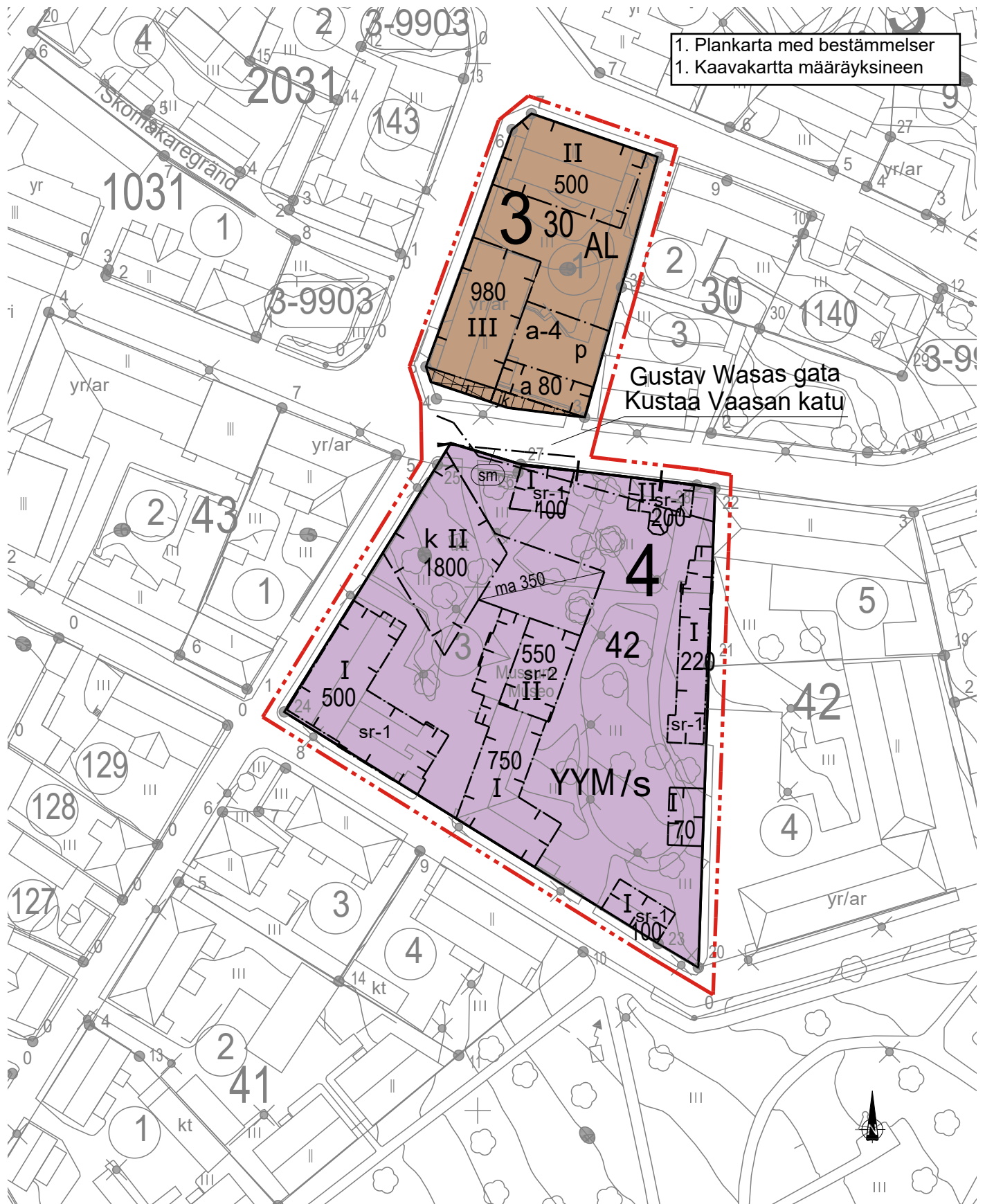
Eric Roselius, DI

Godkänd av:

Petri Tuormala, arkitekt SAFA

Raseborgs stad

Niclas Skog
ledande planläggningsingenjör

1. Plankarta med bestämmelser
1. Kaavakartta määräyksineen

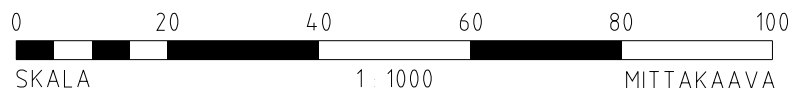
Baskarta för detaljplan Asemakaavan pohjakartta (10/2019)		
skala 1:1000 mittakaava	koord.system koord.järj. ETRS-GK24	höjdsystem kork.järj. N2000
Baskartan för planläggning uppfyller kraven på baskartan för en detaljplan (1284/1999). Kaavoituksen pohjakartta täyttää asemakaavan pohjakartalle asetetut (1284/1999) vaatimukset.		
stadsgeodet kaupungingeodeetti PENTTI VILJANMAA 25.10.2019		

RASEBORG RAASEPORI

EKENÄS KULTURKVARTER, ÄNDRING AV DETALJPLAN TAMMISAAREN KULTTUURIKORTTELI, ASEMAKAAVAN MUUTOS

Planområdet berör:
Stadsdel 4, kvarter 42,
tomt 3 och stadsdel 3,
kvarter 30, tomt 1 samt
gatuområden.

Kaava-alue koskee:
4. kaupunginosan korttelin 42
tonttia 3 sekä
3. kaupunginosan korttelin 30
tonttia 1 sekä katualueita.

DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

Kvartersområde för bostads-, affärs- och kontorsbyggnader. Huvuddelen av den totala våningsytan bör utnyttjas som bostadsutrymmen.

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Pääosa kokonaiskerrosalasta on käytettävä asuintiloina.

Kvartersområde för byggnader för kulturell verksamhet och museibygnader. På området får även placeras 400m²vy affärsutrymmen.

Kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten ja museorakennusten korttelialue. Alueelle voidaan sijoittaa myös 400 k-m² liiketilaa.

Område där miljön bevaras. Vid skötseln av området bör särskilt beaktas områdets historiska värde samt bevarandet av byggnader, terrängformationer och vegetation. Nybyggnation bör förbättra stadsbilden och anpassas till intelligande byggnadsbestånd och miljö med beaktande av byggnadens totala höjd, fasadhöjd samt fasadmateriäl.

/s

Alue, jolla ympäristö säilytetään. Alueen hoidossa on erityisesti kiinnitettävä huomiota alueen historialliseen arvoon sekä rakennusten, maastomuotojen ja kasvillisuuden säilyttämiseen. Uudisrakentamisen tulee olla kaupunkikuvaa parantava sekä sopeutua olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön rakennuksen kokonaiskorkeuden, julkisivun korkeuden ja julkisivumateriaalien osalta.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Stadsdels- eller kommundelsgräns.

Kaupungin- tai kunnanosan raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Stadsdels- eller kommundelsnummer.

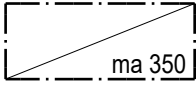

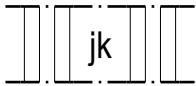

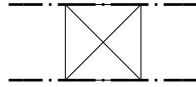
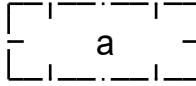
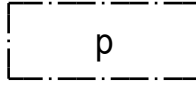
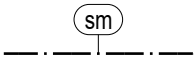
4

Kaupungin- tai kunnanosan numero.

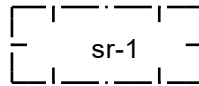
Kvartersnummer.

42

Korttelin numero.

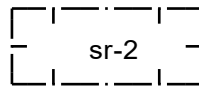
Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.	1500	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.	Gustav Wasas	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.	II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav. I källarvåningen får det placeras utrymmen som betjänar det huvudsakliga användningsändamålet.	k II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun. Kellarikerrokseen saa sijoittaa myös pääasiallista käyttötarkoitusta palvelevia tiloja.
Underjordiskt utrymme i vilket det får placeras utrymmen som betjänar det huvudsakliga användningsändamålet. Talet i samband med beteckningen anvisar utrymmets tillåtna våningsyta i kvadratmeter.		Maanalainen tila, johon saa sijoittaa myös pääasiallista käyttötarkoitusta palvelevia tiloja. Luku merkinnän yhteydessä osoittaa kyseisten tilan sallitun kerrosalan neliömetreinä.
Gata.		Katu.
För allmän gångtrafik reserverad del av område.		Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
Byggnadsyta. Tvärstrecken anger på vilken sida beteckningen gäller.		Rakennusala. Poikkiviiva osoittaa sen puolen, johon merkintä kohdistuu.
Genomfartsöppning i byggnad.		Rakennukseen jätettävä kulkuaukko.
Byggnadsyta för biltak.		Autokatoksen rakennusala.
Parkeringsplats.		Pysäköimispaikka.
En del av tomtens bilplatser får placeras på LPA-1 -kvartersområde vid Drottninggatan.	a-4	Osa tontin autopaikoista saadaan sijoittaa Kuningattarekadun LPA-1-korttelialueelle.
Fast fornlämning som är skyddad enligt lagen om fornminnen (295/63). För bygg- gräv eller schaktningsarbeten som berör området skall utlåtande av Museiverket begäras.		Muinaismuistolain (295/63) suojelema kiinteä muinaisjäännös. Aluetta koskevista rakennus-, kaivuu- tai maansiirtotöistä tulee pyytää Museoviraston lausunto

Byggnad som skall skyddas. Byggnad med viktig allmän betydelse för bevarandet av stadsdelens historiska och arkitektoniska helhetsvärde. Byggnaden får inte rivas. Renoverings- och ändringsåtgärder samt ändring av byggnads användningsändamål skall vara sådana, att byggnadens ur stadsbildens synvinkel betydelsefulla karaktär bevaras. Särskilt vid fasadrenoveringar skall användas originalmaterial eller material som motsvarar dessa. Om byggnad förstörs eller försvinner bör för nybyggnad utgångspunkten vara den situation som detaljplanen anvisar både beträffande läge och byggnadsrätt.

Suojeltava rakennus. Rakennus, jolla on kaupunginosan historiallisen ja arkkitehtonisen kokonaisarvon säilymisen kannalta oleellinen merkitys. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla sellaisia, että rakennuksen kaupunkikuvan säilymisen kannalta merkittävä luonne säilyy. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Jos rakennus tuhoutuu tai häviää, on uudisrakentamisen lähtökohtana oltava asemakaavassa osoitettu tilanne sekä koskien rakentamisaikaa, että rakennusoikeutta.

Byggnad som skall skyddas. Arkitektoniskt, kulturhistoriskt och för stadsbildens särskilt värdefull byggnad som ska bevaras.

Suojeltava rakennus. Arkkitehtonisesti, kulttuurihistoriallisesti tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta erityisen arvokas rakennus, joka säilytetään.

Byggnad eller del därav får inte rivas. På byggnaden eller delar därav får inte utföras sådana reparations-, ändrings- eller tilläggsarbeten som minskar byggnadens, fasadens eller yttertaketets historiska eller stadsbildmässiga värden eller ändrar de arkitektoniska särdragen.

Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa. Rakennukseen tai sen osiin ei saa tehdä sellaisia korjauksia, muutoksia tai lisäyksiä, jotka vähentävät rakennuksen, julkisivun tai katon historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja, tai muuttavat sen arkkitehtonisia ominaispiirteitä

YLEISMÄÄRÄYKSET

Ennen rakentamis- tai kaivuluvan myöntämistä on tehtävä perustusselvitys, jossa varmistetaan orsiveden ja pohjaveden hallinta. Kellaritiloja ja maanalaisia tiloja ei saa rakentaa siten, että niistä aiheutuu haittaa rakennuksille tai kasvillisuudelle taikka muutoksia orsivedelle ja pohjavedelle.

YYM-kortteli

Alue kuuluu kokonaisuudessaan valtakunnallisesti merkittävään rakennetun kulttuuriympäristöön: Tammisaaren vanha kaupunki ja satama (RKY-2009).

Museoviranomaiselle on varattava mahdollisuus antaa lausuntonsa rakennus- tai toimenpidelupahakemuksista ennen lupapäätöksen antamista.

Rakentaminen rakennusallalla YYM-korttelin luoteispäädyssä tulee korostaa korttelin julkista kuvaa sekä toimintaa museoalueena. Uudisrakentamisen muotokieli ja julkisivumateriaali tulee olla korkealaatuista ja pääasiallisesti puuta.

On mahdollista tarpeen mukaan siirtä sellainen vanha rakennus korttelin itäkulman rakennusallalle, joka soveltuu museopihan nykyiseen rakennuskantaa.

YYM-korttelialueen nykyinen umpinainen lauta-aita sekä portit säilytetään tai alue aidataan tavalla, mikä vastaa alueen nykytilannetta. Tämä määräys ei koske korttelin luoteiskulmausta

AL-kortteli

Rakennuslupaa harkittaessa tulee varmistaa, että uudisrakentaminen sopeutuu kaupunkikuvaan ja kaupunkirakenteeseen. Uudisrakennuksen tulee sopeutua ympäristöönsä kattomuodon, julkisivujen jäsentelyn ja värin suhteen. Julkisivujen pääasiallisena pintamateriaalina tulee olla puu tai rappaus.

Vähäiset kuistit, katokset ja erkkerit voivat pihan puolella ylittää rakennusallan rajan. Tontin käyttö ja aitaus Rakentamatta jäävälle korttelin osalle, jota ei käytetä leikki- ja oleskelualueeksi, liikenne- ja huoltoalueeksi tms, on istutettava puuta ja se on pidettävä hyvässä kunnossa.

Pysäköinti

Autopaikkoja on varattava tontilla seuraavasti:

YYM/s-korttelialueet:

2 autopaikkaa on varattava liikuntaesteisille tontilla 3

1 autopaikka on varattava talonmiehelle tontilla 3

1 autopaikka/200 m² kerrosalaa

1 autopaikka/400 m² kerrosalaa rakennuksessa, jolla on sr-1-merkintä

Pakolliset pysäköintipaikat saa sijoittaa yleisille alueille.

AL-korttelialueet:

Asunnot: 1 autopaikka/85 m² kerrosalaa, vähintään 0,8 autopaikka/asunto

Toimistotilat: 1 autopaikka/70 m² kerrosalaa

Liiketilat: 1 autopaikka/50 m² kerrosalaa

Hulevesi

Alueella tulee sade-, sula-, katto- ja salaojavesien virtaama viivyttaa mahdollisimman paljon rakenteellisilla ja muilla toimenpiteillä. Puhdas kattovesi tulee imeyttää maaperään tai johdettava hulevesiverkostoon. Kiinteistön pihan pintamateriaalin on oltava pääasiallisesti vettä läpäisevää.

Inom detta detaljplaneområde skall tomtindelningen vara separat.
Tällä asemakaava-alueella tonttijaon tulee olla erillinen.

Härmed intygar jag, att detaljplanekartan överensstämmer med Raseborgs stads
fullmäktige beslut under § i protokollet.
Täten todistan, että asemakaavakartta on Raaseporin kaupungin valtuuston
pöytäkirjan , § kohdalla tekemän päätöksen mukainen.

På tjänstens vägnar: stadssekreterare
Viran puolesta: kaupunginsihteerii XXX XXXXX

SFGE, förslag, ritn. nr. / KVALT, ehdotus, piir. nro.				
STDS, förslag, ritn. nr. / KH, ehdotus, piir. nro.				
PLANLN, förslag, ritn. nr. 30-20 / KAAVLTK, ehdotus, piir. nro. 30-20				18.9.2020
Offentligen framlagd, förslag, ritn. nr. 11-20/ Julkisesti nähtävillä, ehdotus, piir. nro. 11-20				2.3-31.3.2020
PLANLN, förslag, ritn. nr. 33-19 / KAAVLTK, ehdotus, piir. nro. 33-19				27.11.2019
 RASEBORG RAASEPORI	EKENÄS KULTURKVARTER, FÖRSLAG TAMMISAAREN KULTTUURIKORTTELI, EHDOTUS			
Konsult / Konsultti FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy Osmontie 34, 00610 HELSINKI		ledande planläggningsingenjör johtava kaavoitusinsinööri NICLAS SKOG		Daterad / Päiväys 18.9.2020
Beredare / Valmistelija	Arkivnummer / Arkistointinumero	Diarienummer / Diarionumero	Planbeteckning / Kaavatunnus	Ritningsnummer / Piirustusnumero
Ritare / Piirtäjä ROSELIUS/TUORMALA		SAMT 584/2018	7777	30-20

Projekt Albert arkkitehtuurikilpailu

”kronan”

Kaupunkikuva

Uusi taidemuseo täydentää ”Kulttuurikorttelin” avoimen nurkan. Se asettuu korttelin näkyvimpään kulmaukseen muodostaen sisäänkäyntirakennuksen. Tasapainon saavuttaminen olemassa olevan arvokkaan ympäristön kanssa on olennaisen tärkeää. Uudisrakennuksen tulee liittyä kokonaisuuteen herkillä otteella, sopivasti erottuen, mutta ei kuitenkaan muita arvorakennuksia alistuen. Sen muotoilun tulee olla ajatonta ja samalla modernia, liittyen luontevasti ympäristön rakennuskantaan ja tuoden nykyhetken kerrostuman paikalle.

Kokonaisuuden perustana on perinteinen, Tammisaaren keskustalle ominainen kaksikerroksinen harjakattoinen kaupunkitalo. Rakennuksen hahmoa on lähdetty muovailemaan rakennuspaikan ja käyttötarkoituksen asettamista lähtökohdista. Uudisrakennuksen jalanjälki rajautuu siten, että sen viereen jää väljyyttä kaikilla sivuilla. Suunnikkaan muotoinen massa väistää viereistä Blombergin taloa sekä Pro Artibuksen rakennusta jättäen näiden päädyt näkyväksi osaksi kaupunkikuvaa. Ympäröiviltä kaduilta avautuu näkymiä korttelin keskelle. Kustaa Vaasan kadun ja Kaivokadun kulmaan muodostuu kiilamainen aukio, joka johdattelee kävijää kohti museon pääsisäänkäyntiä ja korttelin sisäpihaa. Uuden museon kulma kurottautuu kutsuvasti kohti toria. Päänäyttelysalin yläikkunat ovat rakennusmassan korostuksia, jotka toimivat ympäristössä hienovaraisina maamerkkeinä.

Museokortteli muodostuu eri ikäisistä ja tyyllisistä erillisistä rakennuksista. Uudisrakennus liittyy kokonaisuuteen saman periaatteen mukaisesti. Korttelin sisäinen rakenne on haluttu jättää mahdollisimman ilmavaksi. Uutta museota ei rakenneta maan päällisiltä osin kiinni olemassa oleviin rakennuksiin, jolloin kulkuyhteydet piha-alueella rakennusten välissä säilyvät avoimina.

Toiminta ja tilat

Uuden museon toiminnallisissa ratkaisuissa on vältetty kompleksisuutta kaikin keinoin. Tilarakenne on selkeä. Maantasossa sijaitsevat päälähestymissuuntaan avautuva sisäänkäyntiaula sekä alemmalla tasolla, laskeutuvaa maastoa myötäillen, monitoiminen näyttelysali. Aulaan toteutetaan infopisteen, lipunmyynnin ja museokaupan toiminnot kevein kalustein. Monitoimisali on optimaalisen helposti saavutettavissa ja sen eteläinen erillissisäänkäynti mahdollistaa suurten esineiden lastauksen Kaivokadun tasossa suoraan sisälle tilaan.

Toisen kerroksen muodostaa suunnitelman kruunu, suuri tilallisesti elämyksellinen päänäyttelysali. Tilaa voidaan jakaa kevyin väliseinän, muuntuvasti näyttelyiden vaatimalla tavalla. Kolmas näyttelytila on muotoiltu maanalaiseksi yhdysgalleriaksi, joka yhdistää uuden museon EKTA:n näyttelytiloihin. Näin muodostuu luonteva yhtenäinen näyttelykierto ja myös taustatilojen yhteiskäyttö on sujuvaa eri museorakennusten välillä.

Rakennuksen pääasiallinen huoltoyhteys asettuu EKTA:n lastauslaiturin viereen, hyödyntäen samaa Museokadun ajoliittymää tontille. Lastaus-, pakkaus ja verstaatilat muodostavat yhtenäisen, selkeäpohjaisen ja muunneltavan työtilan. Rakennuksen sisäinen vertikaaliliikenne tapahtuu keskeisesti sijoitetun suuren hissien ja kahden portaan välityksellä. Avoin pääporras muuntuu palotilanteessa osastoivaksi poistumistieksi liukupalo-ovien.

Rakenteet, materiaalit ja tekniset ratkaisut

Rakennuksen runkoratkaisut on jäsennetty tarkoituksenmukaisesti. Kantava betonirakenne kellarista ensimmäisen kerroksen välipohjaan asti takaa stabiilin rakennuksen ja riittävän kantavuuden päänäyttelytilan lattiaan. Tästä ylöspäin rakenne on puuta, CLT levyin jäykistetyt seinät kannattavat yläpohjan liimapuupalkistoa.

Materiaalivalinnoissa tukeudutaan perinteisiin ja juureviin luonnonmateriaaleihin. Julkisivuverhous toteutetaan pystysuuntaisista, vinosti limitetyistä ja tummaksi sävytetyistä kuusiparruista. Puu liittyy uuden tulokkaan korttelin puurakennusten joukkoon, kuitenkin ilmentäen perinteisen materiaalin käyttöä uudella tavalla. Tekstuurltaan voimakas, massiivisen puun tuntua välittävä pinta reagoi vuorokauden- ja vuodenaikojen mukaan vaihtuviin valaistusolosuhteisiin. Kattopinnan vaalean harmaa sinkki patinoituu kauniin luonnonmukaisesti. Sisäpinnoissa on näkyvillä puu, betoni sekä näyttelysaleissa neutraali valkoinen.

Tekniset tilat sijaitsevat kellarikerroksessa. Talotekniikan vaakareitit keskitetään välipohjan tekniseen asennustilaan, josta ilmanvaihto jaetaan molempiin maanpäällisiin kerroksiin. Näyttelytilojen pääasiallinen valaistus perustuu kattavaan kosketinkiskoruudukkoon liitettävästä, näyttelyjen mukaan muunneltavasta keinovalaistuksesta. Päänäyttelytilassa valaisimet integroituvat piiloon liimapuupalkkien väleihin. Ikkunoiden kautta tulevan täydentävän luonnonvalon määrää voidaan rajoittaa eriasteisesti valoa läpäisevin verhoihin.

Laajuustiedot

Bruttoala	1250
Kerrosala	1160
Näyttelytilat	670
Tilavuus	6500

'kronan'

Kaupunkikuva

Uusi taidemuseo täydentää "Kulttuurikorttelin" avoimen nurkan. Se asettuu korttelin näkyvimpään kulmukseen muodostaen sisäänkäyntirakennuksen. Tasapaivon saavuttaminen olemassa olevan arvokkaan ympäristön kanssa on olennaisen tärkeää. Uudisrakennuksen tulee liittyä kokonaisuuteen herkillä otteella, sopivasti erottuen, mutta ei kuitenkaan muita arvokkaimmista alistaan. Sen muotoilu tulee olla ajatonta ja samalla modernia, liittyen luontevasti ympäristön rakennuskantaan ja tuoden nykyhetken kerrostuman paikalle.

Kokonaisuuden perustana on perinteinen, Tammsaaren keskustalle ominainen kaksikerroksinen harjakattoinen kaupunkitalo. Rakennuksen hahmo on lähdetty muovallemaan rakennuspaikan ja käyttötarkoituksen asettamista lähtökohdista. Uudisrakennuksen jäljälä rajautuu siten, että sen viereen jää valyttää kaikilla sivuilla. Suunnikkaan muotojen massa väistää viereistä Blombergin taloa sekä Pro Artibus rakennusta jättäen näiden päädyt näkyviksi osiksi kaupunkikuvaan. Ympäroiviltä kaduilta avautuu näkymä korttelin keskelle. Kustaa Vaasan kadun ja Kaiwokadun kulmaan muodostuu kiilamainen aukio, joka johdattelee kävijää kohti museon pääsisäänkäyntiä ja korttelin sisäpihaa. Uuden museon kulma korottautuu kutsuvasti kohti toria. Päänäyttelysalin yläikkunat ovat rakennusmassan korostuksia, jotka toimivat ympäristössä hienovaraisina maamerkkeinä.

Museokortteli muodostuu eri ikäisistä ja tyylisistä erillisistä rakennuksista. Uudisrakennus liittyy kokonaisuuteen saman periaatteen mukaisesti. Korttelin sisäinen rakenne on haluttu jättää mahdollisimman ilmavaksi. Uutta museota ei rakenneta maan päällisiltä osin kiinni olemassa oleviin rakennuksiin, jolloin kulkuhyteydet pihaluueella rakennusten välissä säilyvät avoimina.

Toiminta ja tilat

Uuden museon toiminnallisissa ratkaisuissa on välletty kompleksisuutta kaikin keinoin. Tilarakenne on selkeä. Maantasossa sijaitsevat päälähestymissuuntaan avautuva sisäänkäyntialue sekä alemmalla tasolla, laskeutuvaa maastoa myötäillen, monitoiminen näyttelysali. Aulaan toteutetaan infopistein, lipunmyynnin ja museokaupan toiminnot kevein kalustein. Monitoimisali on optimaalisen helposti saavutettavissa ja sen eteläinen erillisäänkäynti mahdollistaa suurten esineiden lastauksen Kaiwokadun tasossa suoraan sisälle tilaan.

Toisen kerroksen muodostaa suunnitelmän kruunu, suuri tilalliset elämyksellisen päänäyttelysali. Tilaa voidaan jakaa kevyin väliseinän, muuntuvasti näyttelyiden vaatimalla tavalla. Kolmas näyttelytila on muotoiltu maanlaseiksi yhdysgalleriaksi, joka yhdistää uuden museon EKT:n näyttelytiloihin. Näin muodostuu luonteva yhtenäinen näyttelykierto ja myös taustatilojen yhteiskäyttö on sujuvaa eri museorakennusten välillä.

Rakennuksen pääasiallinen huoltotyöyys asettuu EKT:n lastauslaiturin viereen, hyödyntäen samaa Museokadun ajolaitumaa tontille. Lastaus-, pakkaus ja verstatilat muodostavat yhtenäisen, selkeäpohjaisen ja muunneltavan työtilan. Rakennuksen sisäinen vertikaaliliikenne tapahtuu keskeisesti sijoitetun suuren hissien ja kahden portaan välityksellä. Avoin pääporras muuntuu palotilanteessa osastoiksi poistumistieksi liukupalu-ovien.

Rakenteet, materiaalit ja tekniset ratkaisut

Rakennuksen runkoratkaisut on jäsenmelly tarkoituksenmukaisesti, Kantava betonirakenne kellarista ensimmäisen kerroksen välipohjan asti takaa stabiilin rakennuksen ja riittävän kantavuuden päänäyttelytilan lattiaan. Tästä ylöspäin rakenne on puuta, CLT levyin jäykistetyt seinät kannattavat välipohjan liimapuupalkkista.

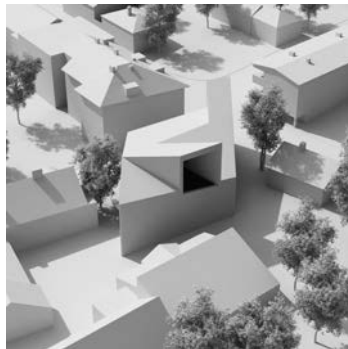
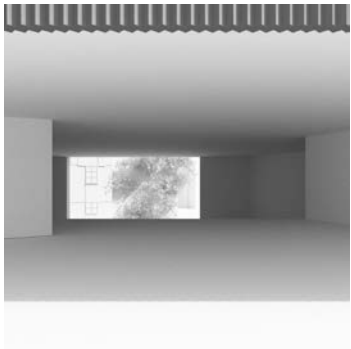
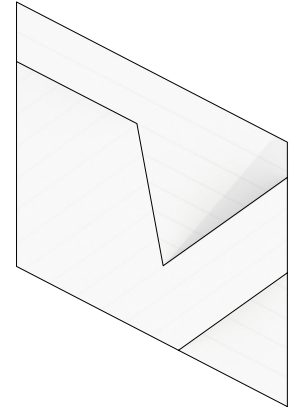
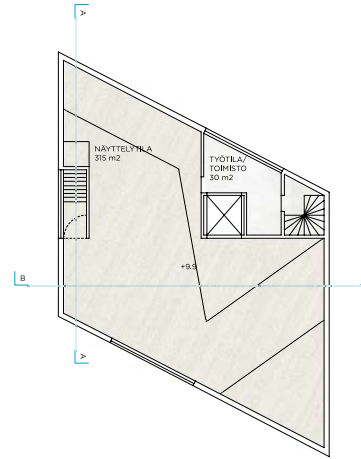
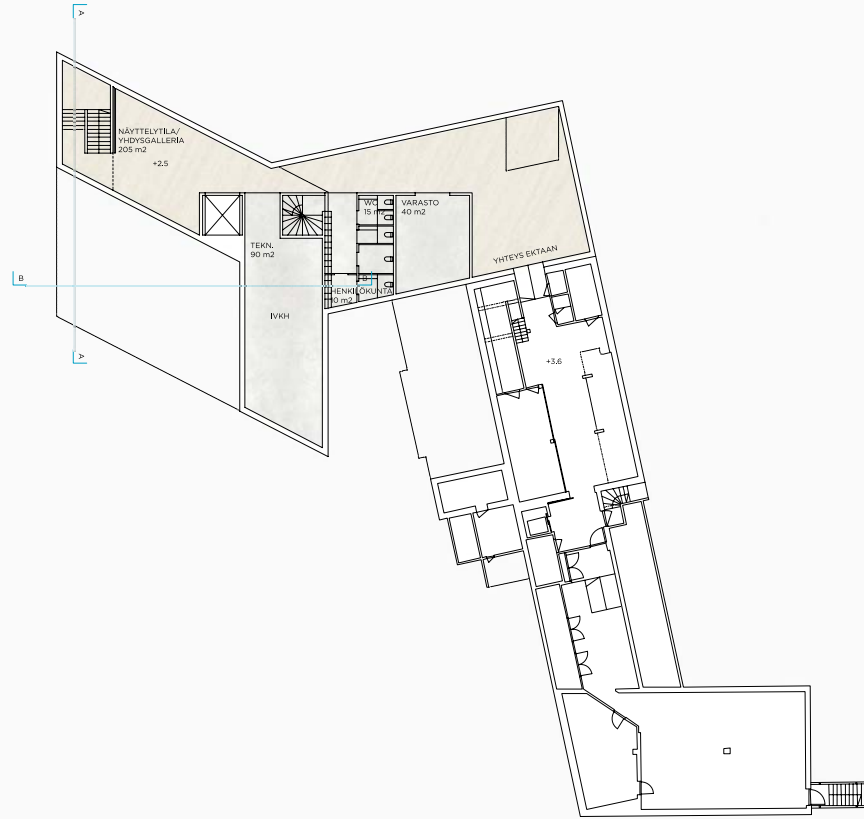
Materiaalivalinnoissa tukeudutaan perinteisiin ja juureviin luonnonmateriaaleihin. Julkisivuvuho toteutetaan pystysuuntaisissa, vinosti limitetystä ja tummaksi sävytetystä kuusiparrusta. Puu liittää uuden tulokkaan korttelin puurakennusten joukkoon, kuitenkin ilmentäen perinteisen materiaalin käyttöä uudella tavalla. Tehtuurlitään voimakas, massiivisen puun tuntua välittävä pinta reagoi vuorokauden- ja vuodenaikojen mukaan vaihtuviin valaistusolosuhteisiin. Kattopinnan vaalean harmaa sinkki patinoitu kauniin luonnonmukaisesti. Sisäpintoissa on näkyvillä puu, betoni sekä näyttelysaleissa neutraali valkoinen.

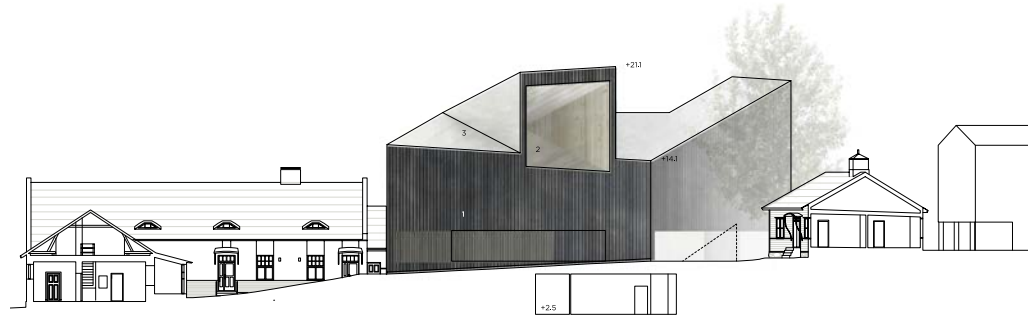
Tekniset tilat sijaitsevat kellarikerroksessa. Talotekniikan vaakerit keskitetään välipohjan tekniseen asennustilaan, josta ilmanvaihto jaetaan molempiin maanpäällisiin kerroksiin. Näyttelytilojen pääasiallinen valaistus perustuu katavaan kosketinkoruuokkoon liitettävästä, näyttelyjen mukaan muunneltavasta keinolaistuksesta. Päänäyttelytilassa valaisimet integroituvat piloon liimapuupalkkien väleihin. Ikkunoiden kautta tulevan täydentävän luonnonvalon määrä voidaan rajoittaa eristeseisesti valoa läpäisevii verhoiin.

Laajuustiedot

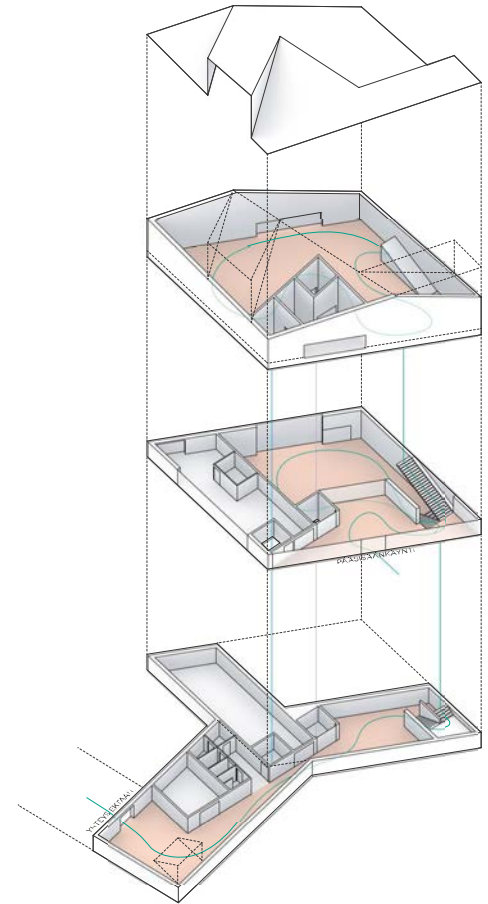
Bruttoala	1250 m ²
Kerrosala	1160 m ²
Näyttelytilat	670 m ²
Tilavuus	6500 m ³

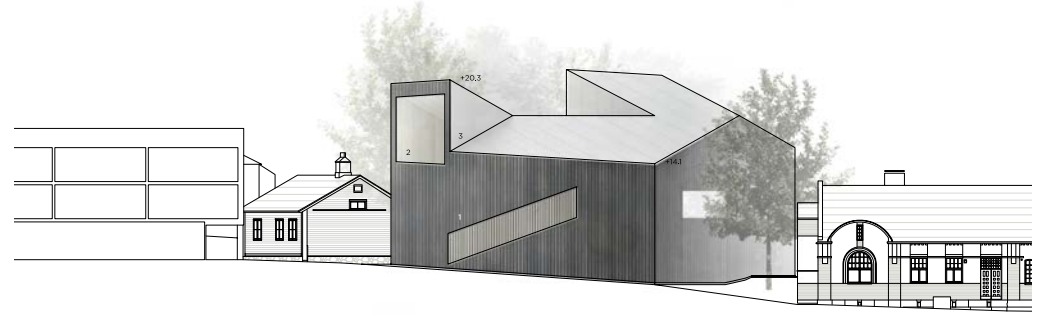
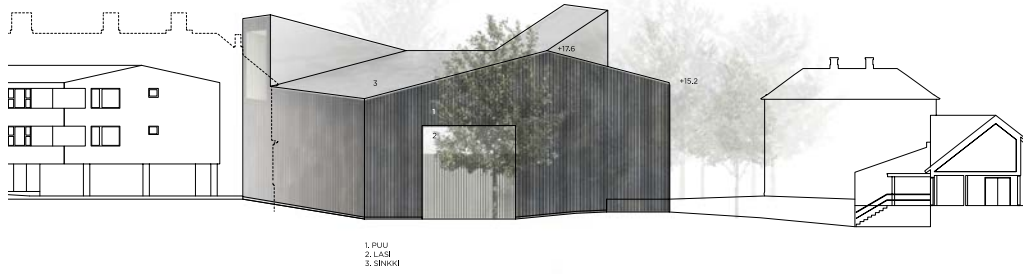

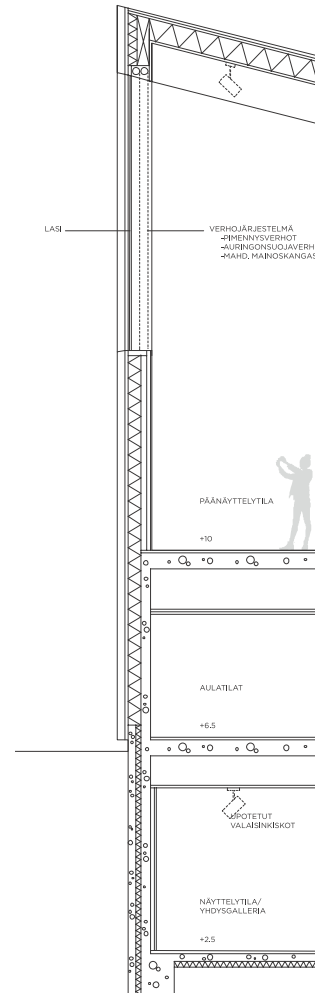

SIISÄYHTYEDET

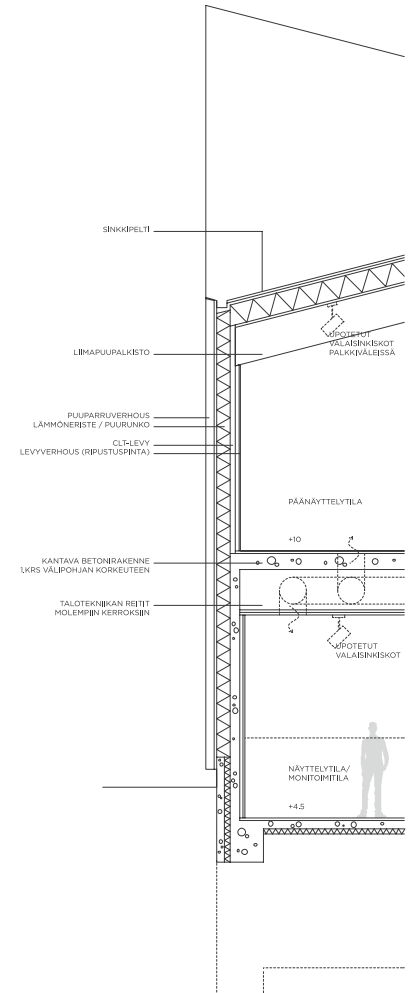

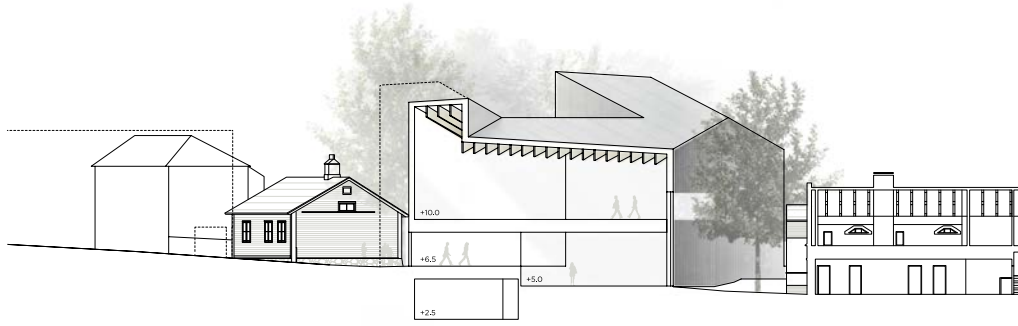
LEIKKAUSOTE 1:50

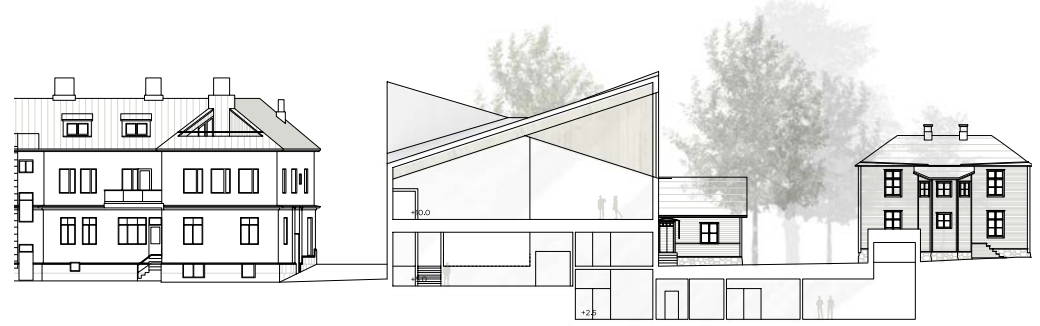
LEIKKAUSOTE 1:50

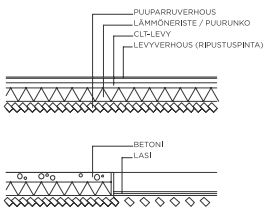
LEIKKAUS A-A 1:200

LEIKKAUS B-B 1:200

JULKISIVUOTE 1:50

Blankett för uppföljning av detaljplanen

3. Uppföljningsblankett för detaljplanen

Basuppgifter och sammandrag

Kommun 710 Raseborg Datum för ifyllning 23.09.2020
 Planens namn Ekenäs kulturkvarter
 Datum för godkännande Förslagsdatum
 Godkännare Dat. för meddel. om anh.gör. 06.07.2018
 Godkänd enligt paragraf Kommunens plankod 7777
 Genererad plankod
 Planområdets areal [ha] 0,0000 Ny detaljplaneareal [ha] 0,0000
 Areal för underjordiska utrymmen [ha] 0,0258 Detaljplaneändringens areal [ha] 0,6995

Stranddetaljplan Strandlinjens längd [km]
 Byggplatser [antal] Med egen strand Utan egen strand
 Fritidsbost.byggpl. [antal] Med egen strand Utan egen strand

Områdesreserveringar	Areal [ha]	Areal [%]	Våningsyta [m ² vy]	Exploateringsstal [e]	Ändring i areal [ha +/-]	Ändring i våningsyta [m ² vy +/-]
Sammanlagt	0,6995		5850	0,84	0,0003	1845
A sammanlagt	0,1610	23,0	1560	0,97		80
P sammanlagt						
Y sammanlagt	0,5059	72,3	4290	0,85	0,0003	1765
C sammanlagt						
K sammanlagt						
T sammanlagt						
V sammanlagt						
R sammanlagt						
L sammanlagt	0,0326	4,7				
E sammanlagt						
S sammanlagt						
M sammanlagt						
W sammanlagt						

Underjordiska utrymmen	Areal [ha]	Areal [%]	Våningsyta [m ² vy]	Ändring i areal [ha +/-]	Ändring i våningsyta [m ² vy +/-]
Sammanlagt	0,0258		258	0,0258	258

Byggnadsskydd	Skyddade byggnader		Ändring i skyddade byggnader	
	[antal]	[m ² vy]	[antal +/-]	[m ² vy +/-]
Sammanlagt	5	1042		

Underbeteckningar

Områdesreserveringar	Areal [ha]	Areal [%]	Våningsyta [m ² vy]	Exploateringsstal [e]	Ändring i areal [ha +/-]	Ändring i våningsyta [m ² vy +/-]
Sammanlagt	0,6995		5850	0,84	0,0003	1845
A sammanlagt	0,1610	23,0	1560	0,97		80
AL	0,1610	100,0	1560	0,97		80
P sammanlagt						
Y sammanlagt	0,5059	72,3	4290	0,85	0,0003	1765
YYM	0,5059	100,0	4290	0,85	0,0003	1765
C sammanlagt						
K sammanlagt						
T sammanlagt						
V sammanlagt						
R sammanlagt						
L sammanlagt	0,0326	4,7				
Gator	0,0326	100,0				
E sammanlagt						
S sammanlagt						
M sammanlagt						
W sammanlagt						

Underjordiska utrymmen	Areal [ha]	Areal [%]	Våningsyta [m ² vy]	Ändring i areal [ha +/-]	Ändring i våningsyta [m ² vy +/-]
Sammanlagt	0,0258		258	0,0258	258
ma	0,0258	100,0	258	0,0258	258

Byggnadsskydd	Skyddade byggnader		Ändring i skyddade byggnader	
	[antal]	[m ² vy]	[antal +/-]	[m ² vy +/-]
Sammanlagt	5	1042		
Detaljplan	5	1042		

Utkast - Gatuplan
Luonnos - Katusuunnitelma
17.2.2020

4. Gatuplan - utkast
4. Katusuunnitelma- luonnos

